

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

Vol. LXXIX Kaina 25 c.

ANTRADIENIS — TUESDAY, LIEPA — JULY 16, 1985

Nr. 137

LKB Kronika Nr. 66

Žinios ir vyskupijų

(Tėsinys)

1985 m. vasario mėnesį Vilniuje, veddamas kunigams rekolekcijas, prieš „Kroniką“ aštriai pasisakė Turgelių dekanato kun. Kazimieras Vaičionis. Pasak jo, šitas leidinys prieštarauja evangelinei meilės dvasiai, kritika užgauna ateistus. Kun. K. Vaičionis savo kalboje smarkiai parėmė rinkimą, protestus, memorandumus, teisių gynėjus. Pagal kun. K. Vaičionį, skriaudžiamasis iš meilės skriaudikui privalo tylėti ir negali skųstis, priešingu atveju, pagalbos šauksmas būtų nusikaltimas prieš meilę. Analogiškai, kai vilkas nešasi avį, piemuo vardan meilės vilkui turi tylėti ir ramiai žiūrėti. Vardan meilės chuliganui reikia slėptis už medžio ir negelbėti žmogaus, kai šis jį muša ir spardo... Kun. K. Vaičionis nepripažįsta savęs teisės tikintis teisėmis ir Bažnyčiai. Kažin ar tokia „meilė“ yra evangelinė meilė, kai neginamos brangios vertybės. „Tas laisvės nevertas, kas jos negina“, — užrašyta viename paminkle.

Abėjotina ar tokia „meilė“ palaikytų Kristus. Farizėjams Jis turėjo aštrų žodį: „pabaltinti karstai“, „veidmainiai“. Į šventyklą susikrausčiusiems pirkliams Jis parodė rimą... Užstojo apaštalus nuo fariziejų, kaltinusių juos subatos pažeidimu, mat apaštalai skynė ir valgė varpas. Alkanas turi teisę valgyti. Užstojo puolusią moterį — gynė žmogaus teisę į gerą vardą. Jis gynė vaikelio teises, griežtai pasisakydamas prieš nekaltų sielų papiktinėjimą... Evangelija nepataikauja blogiui. Ji giria šv. Krikštą, tačiau, kai jis, gindamas šeimą šventumą, „įžeidė“ paleistuvį Erodą ir už tai turėjo mirti. Panašiai elgėsi ir apaštalai. Apaštalam buvo liepta nekaltuoti prieš Kristų, bet jie atsakė, kad „Dievo reikia labiau klausyti, negu žmonių“.

Pagal kun. K. Vaičionį, nusikaltimu prieš meilę būtų kaltinti apkalbinti ir Pietų Afrikos Bažnyčią, kovojančią už negrų teises, ir Čilės dvasininkus, solidarizuojančius su režimo aukomis, kenciančiomis koncentracijos stovyklose...

Visi privalome žinoti, kad smerkti veiksmas dar nereikia smerkti asmenį. Veiksmas gali būti smerktinas, bet asmuo, jį atliekantis, visada lieka vertas pagarbos. Tačiau iš pagarbos asmeniui jokiu būdu negalima sutikti su jo netinkamu elgesiu. „Man draugas yra Sokratas, man draugas — Platonas, bet didžiausias draugas yra tiesa“, — taip buvo sakoma jau senovėje. Gerbiamas kunigas nepripažįsta teisės kitiems protestuoti, sau gi daro išimtį — protestuoja prieš ginančius tikinčiųjų teises...

Kam naudingi tokie protestai? Bažnyčiai ar tiems, kurie kovoja prieš Bažnyčią?

TSRS Aukščiausios Tarybos Prezidiumo Pirmininkui K. Černenkai

Nuorašai: RRT prie TSRS Ministrų Tarybos Pirmininkui Kurojėdovui, Lietuvos TSR RRT įgaliotiniui P. Anilionui

adresas atsakymui:
23561 O Tėšiai
Spaudos 2
Vyskupijos kurija

Tėsių vyskupijos ir Klaipėdos prelatūros kunigų

Prašymas

Jūs labai daug pasisakote apie taiką ir tarptautinį teisingumą, todėl norime atkreipti Jūsų dėmesį į tikinčiųjų patiriamus neteisingumus.

Nors Tarybinė Konstitucija garantuoja visiems piliečiams sąžinės laisvę, bet mes, kunigai ir tikintieji, susiduriame su įvairiausiais nekonstituciniais suvaržymais ir nenumaldomais sunkumais. Štai keletas svarbesnių:

1. 1946 m., Vyriausybės patvarkymu, buvo uždarytos trys Kunigų seminarijos; palikta tik viena (Kauno mieste) ir ta pati su labai mažu auklėtinių skaičiumi. Tiesa, paskutiniu metu leidžiama kasmet priimti apie 30 auklėtinių, tačiau kunigų skaičius aiškiai nepakankamas. Vien Tėsių vyskupijoje ir Klaipėdos prelatūroje iš 142 bažnyčių tik 84 turi savo kunigus, o 58 bažnyčios — be kunigų! (Bus daugiau)

Padėtis Libane

Beirutas. — Libano valdžios radijas paskelbė pavadė teroristų, kurie buvo pagrobę JAV keleivinį lėktuvą ir nužudė laivyno narą Robert Stethem. Libano pranešime sakoma, kad vyriausybė bandys kelti grobikams bylą.

Libano vyriausybės pakviesti į Beirutą atvyko 35 Sirijos karininkai, kurie bandys sustabdyti mieste vykstančias krikščionių-musulmonų kovas. Sirai vadinami tarpininkais ir stebėtojais. Jų pastangas žadėjo paremti šijų milicija Amal ir druzų pažangiųjų socialistų partija.

Sekmdienį Izraelio žvalgybos lėktuvai skraidė virš Beirut, karo laivai plaukiojo netoli Libano krantų. Pietiniame Libane žuvo Jungtinių Tautų kareivis iš Suomijos dalinio. Jo vairuojama greitosios pagalbos mašina užvažiavo ant Izraelio paliktos minos. Tai jau 106-tas JT taikos prižiūros kareivis, žuvęs

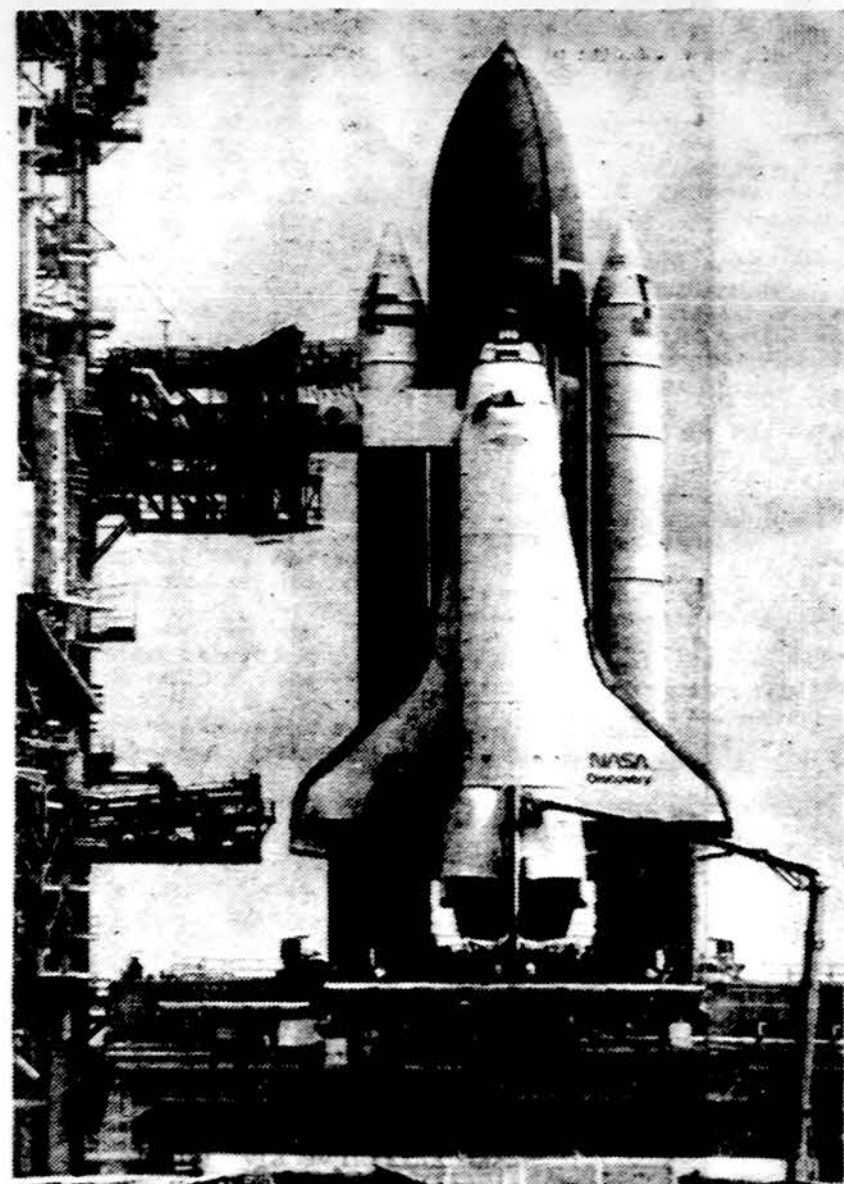
Libane nuo 1976 metų.

Libane nuo šios savaitės sostinėje tvarką prižiūrės 2,000 Libano policininkų ir 500 kareivių, kartu su Sirijos atsiųstais stebėtojais.

— Irakas skelbia atmušęs dvi Irano atakas pietiniame fronto ruože. Irako lėktuvai puolė iraniečių pozicijas prie Basros, lėktuvai padarė 72 skridimus.

— Turkijoje suimtas Bekir Celenk, kuris buvo atsiųstas iš Bulgarijos. Jis yra vienas iš septynių kaltinamųjų popiežiaus atentato sąmokslu byloje. Turkija paprastai savo piliečių neišduoda kitų valstybių teisams.

— Izraelio teismas pripažino kaltais 15 civilių Vakarų Kranto žydų, kurie vykdė teroristinius veiksmus prieš vietinius arabus. Teismas vyko 13 mėnesių. Trys kaltinamieji kaltinami žmogžudystėmis. Teismas suklėdė plačią kontrolę. Žmogžudžiams gresia kalėjimas iki gyvos galvos. Prezidentas gali bausti sušvelninti ar visai atšaukti.

Erdvės „kelias“ „Challenger“ buvo paruoštas pakilti į erdvę šeštadienį, tačiau kompiuteris sustabdė pakilimą, „patyręs“, kad neveikia vienas skysto kuro įrenginys vožtuvas. Astronautai, numatyti šiai kelionei jau buvo erdvėlaivį. Jų eilė pakilti į orbitą bus atidėta iki sausio mėn.

Pasaulio moterų konferencija

Nairobi. — Kenijos sostinėje prasidėjo Pasaulio konferencija, kuri apžvelgs ir įvertins Jungtinių Tautų Moterų Dešimtmetį. Dešimtmetis buvo JT paskelbtas 1975 m. Meksikos mieste. Tuomet dešimtmečio tikslas buvo: lygybė, išsivystymas ir taika. Dešimtmetis įkvėpė įvairiose pasaulio dalyse daug programų su skirtingais tikslais. Buvo siekiama rūpintis moterų sveikata, švietimu, darbais, gyvenimo lygio kėlimu.

Per devynias dienas JT konferencijoje bus posėdžiai, parodos, seminarai, atskiros grupės ves diskusijas atskirais klausimais, bus demonstruojami filmai iš viso pasaulio.

Nors oficialių delegacijų iš 159 kraštų bus 3,000, moterų iš viso pasaulio suvažiuoja apie 11,000. Dalyvės pripažįsta, kad yra didelių skirtumų tarp moterų problemų Vakarų pramonės valstybėse ir Afrikos ar Azijos tautose. Kada amerikietės kelia abstrakčius klausimus apie „lygias teises“, apie politinės galios klausimus, afrikietės moterims rūpi: kaip įsigyti siuvimo ar mezgimo mašinų, įrankių laukams dirbti; kaip užauginti daugiau maisto produktų, kaip išvengti neštumo.

Bijoma, kad moterų konferencijoje kils įvairių politinių, ideologinių klausimų. Bus bandoma pasmerkti moterų vardu Pietų Afrikos apartheidą, bus keliamas Palestinos pabėgėlių klausimas, branduolinių ginklų ir „žvaigždžių karo“ klausimai.

Moterys iš įvairių kultūrų dalyvavimas bendroje konferencijoje visoms dalyvėms labai naudingas. Per praėjusį dešimtmetį pavyko užmegzti ryšius tarp skirtingų tautų. Bendromis jėgomis imta ieškoti sprendimų panašioms problemoms. Visus pasaulį: vyrus ir moteris paliečia pasaulio gyventojų

nepaprastas daugėjimas. Paskutiniame Pasaulio Banko raporte paminėta pranašaujama, kad pasaulyje iki 2050 metų gyventojų skaičius padvigubės ir bus jau 10 milijonų. Tai iškelia gimimų kontrolės ir atsilikusių šalių išsivystymo problemas. Kenija, kurioje vyksta moterų konferencija, yra viena didžiausių pasaulyje naujų gimimų nuosimnio atžvilgiu.

Kenijoje gimimų yra daugiau 4 nuoš. per metus. (Amerikoje šiuo metu — 0.9 nuoš.) Krastė dar didelis nuosimnis bėraščių, įvairios gentys dar pripažįsta poligamiją, vyrų ir įvairių prietarai. Vyras neleidžia žmonoms naudoti gimdymo kontrolės priemonių. Jie nori kuo daugiau vaikų, kurie prižiūrės tėvą, kai jis pasens.

Trečiojo pasaulio šalyse moterų bėraščiai daug daugiau, negu vyrų. Musulmonų kaimuose Pakistane moterų bėraščiai yra 05 nuoš. Panašiai padėtis Egipte, Sri Lankoje (buvusiam Ceylone).

— Vakarų Vokietijoje apsigėrė danų turistų autobusas, grįždamas iš Italijos. Penki danai žuvo, 48 buvo sužeisti nelaimėje netoli Goettingeno.

— Pietryčių Azijos valstybių sąjunga, baigdama ministerių konferenciją, paskelbė, kad sąjunga kovos prieš tarptautinį terorizmą ir narkotikų kontrabandą.

— „Chicago Sun Times“ sekmdieniniame priede birželio 30 d. rašo apie naują karo nusikaltelį dr. Mengelio eksperimentus Auschwice koncentracijos stovykloje. Jis labai žavėjasis Stalinu, kuris svajojo apie „genetinį inžineriavimą“.

Dr. Mengele pasakė vienam SS karininkui, kad Stalinas kartą kalbėjęs, jog kokia puiki būtų kariuomenė ar policija, jei pavyktų „sumaišyti“ lietuvius su kirgizais. Lietuviai esą stiprūs ir be baimės. O kirgizai klatingi, žiaurūs ir nepašči žmogaus gyvybės. Panašius planus Auschwice turėjęs ir dr. Mengele.

sieną, per klaidą nusileidę svetimam mieste. Pakistano charge d'affaires Kabule buvo iškviestas ir užsienio reikalų ministeriją ir jam įteiktas reikalavimas sugrąžinti „paklydusius“.

Afganistano valdžia pareikalavo, kad Pakistanas skubiai sugrąžintų abu helikopterus ir jų įgulas. Lakūnai paklydę, netyčia perskridę

TRUMPAI IŠ VISUR

— Šeštadienį prezidentas Reaganas, prieš vykdamas į Igoninę, įkurdavo savo kalbą per radiją. Jis kaltino Sovietų Sąjungą buvusių ginklų kontrolės susitarimų laužymu ir gynė savo strateginę gynybos programą.

— Vartotojų prekių kainos birželio mėn. Amerikoje buvo pastovios ir infliacija per pirmąją metų pusę siekė 1.4 nuoš.

— Daug pasaulio vyriausybės vadų pasiuntė prezidentui Reaganui telegramas su geriausiais linkėjimais. Italijos Turino dienraštis „La Stampa“ rašo, koks skirtumas tarp sovietų slapstymo ir melavimo, kai serga jų valdžios vadai, ir Amerikos prezidento ligos, kurios smulkinas skelbia visos žinių tarnybos.

— San Salvadore sukilėliai iš Farabundo Marti išsivadavimo fronto apšaudė didžiąją Salvadoro kalėjimą ir išvadavo 150 kalinių. Kalėjime buvo 1,300 kalinių.

— JAV vyriausybė jau gavo palestiniečių veikėjų sąrašą, kuriame yra palestiniečių atstovai, sutinką dalyvauti Jordano-PLO derybose su Izraeliu. Sąrašą įteikė PLO vadas Arafatas. Izraelis nesutinka derėtis su PLO vadais.

— Etiopijoje veikia eritriečiai sukilėliai po sunkių mūšių užėmė 20,000 gyventojų miestą Barentu. Etiopijos kariuomenė prarado kelis tūkstančius kareivių ir bus išsivaduoti bei kitų ginklų.

— Kovos tarp valdžios kariuomenės ir sukilėlių vyksta Sudano pietuose.

— Cape Canaveral šeštadienį atidėjo erdvėlaivio „Challenger“ skridimą, nes sugedo viena skysto kuro vėsinimo pompa. Visai panašus gedimas sustabdė vieną kelionę pernai birželio mėn.

— Naujosios Zelandijos vyriausybė pageidauja, kad rugio komanda „All Blacks“ atšauktų savo gastroles Pietų Afrikoje.

— Vakarų Vokietijoje apsigėrė danų turistų autobusas, grįždamas iš Italijos. Penki danai žuvo, 48 buvo sužeisti nelaimėje netoli Goettingeno.

— Pietryčių Azijos valstybių sąjunga, baigdama ministerių konferenciją, paskelbė, kad sąjunga kovos prieš tarptautinį terorizmą ir narkotikų kontrabandą.

— „Chicago Sun Times“ sekmdieniniame priede birželio 30 d. rašo apie naują karo nusikaltelį dr. Mengelio eksperimentus Auschwice koncentracijos stovykloje. Jis labai žavėjasis Stalinu, kuris svajojo apie „genetinį inžineriavimą“.

Dr. Mengele pasakė vienam SS karininkui, kad Stalinas kartą kalbėjęs, jog kokia puiki būtų kariuomenė ar policija, jei pavyktų „sumaišyti“ lietuvius su kirgizais. Lietuviai esą stiprūs ir be baimės. O kirgizai klatingi, žiaurūs ir nepašči žmogaus gyvybės. Panašius planus Auschwice turėjęs ir dr. Mengele.

sieną, per klaidą nusileidę svetimam mieste. Pakistano charge d'affaires Kabule buvo iškviestas ir užsienio reikalų ministeriją ir jam įteiktas reikalavimas sugrąžinti „paklydusius“.

Afganistano valdžia pareikalavo, kad Pakistanas skubiai sugrąžintų abu helikopterus ir jų įgulas. Lakūnai paklydę, netyčia perskridę

Reaganas taisosi po operacijos

Washingtonas. — Prezidentas Reaganas šeštadienį turėjo operaciją. Jam žarnyne sveikatos patikrinimo metu buvo rastas nemažas auglys. Gydytojai nutarė daryti operaciją, kuri reikalavo visiškio paciento užmarinimo. Prezidentas raštu painformavo Atstovų rūmų pirmininką ir Senato pirmininką „pro tempore“, kad jis trumpą laiką negalės eiti pareigų ir formaliai perleidsia savo pareigas viceprezidentui George Bush.

Tą pačią dieną, atsisavęs po operacijos Bethesda laivyno ligoninėje, prezidentas vėl painformavo raštu Kongreso vadus ir viceprezidentą, kad jis vėl gali eiti savo pareigas.

Ligoninės chirurgai, kurie operavo prezidentą, vadovaujami karo laivyno kapitano dr. Dale Oller, 43 metų, patenkinti, kad vidurių auglį pavyko išimti. Atsargumo dėlei išoperuota ir auglio artimiausia apylinkė, apie dvi pėdos storosios žarnos.

Prezidentas yra gan sveikas savo amžiui. Pernai kovo mėn. buvo išpjautas nedidelis polipas išsėmamojoje žarnoje. Penktadienį prezidentas irgi ligininė nuvyko išimti kito panašaus polipo, tačiau daktarai atrado ir daug didesnį auglį. Mažasis polipelis jau rastas nepiktybinis. Vienas chirurgų grupės narys pareiškė spaudai, kad išimto auglio šansai būti piktybiniai yra 50-50. Jei auglys ir būtų piktybinis, prezidentas turi 19-1 šansą sveikas išgyventi dar penkerius metus.

Prezidento pareigų perėmimas yra numatytas Konstitucijos 25-tame papildyme, kuris buvo ratifikuotas 1967 m. Paveldėjimo klausimas tapo aktualus po prezidento Eisenhowerio 1955 m. gautos širdies atakos. Tuomet dar buvo nevisai aišku, kas nutaria, ar prezidentas gali ar negali atlikti savo pareigas. Nebuvo aišku ir kas paveldi viceprezidento vietą, jei jam tenka tapti prezidentu. Nauju įstatymu teko pasinaudoti kongresmeniui Geraldui Fordui, kai Nixono viceprezidentas Spiro Agnew turėjo pasitraukti iš pareigų 1973 m. Fordas tapo viceprezidentu, o kai atsištatydino prezidentas Nixonas, Fordas tapo prezidentu.

Anksčiau prezidentas Woodrow Wilson susirgo 1919 rugsėjo mėn., tačiau liko prezidentas iki 1921 kovo 4 d. Amerikos istorijoje aštuoni prezidentai mirė eidami savo pareigas. Vienas prezidentas ir du viceprezidentai iš pareigų pasitraukė.

Įstatymai dabar numato, kad prezidentui negalint eiti pareigų, jo pareigas paveldi viceprezidentas. Po to paveldėjimo eilėje eina: Atstovų rūmų spjkeris, Senato pirmininkas pro tempore (šiuo metu juo yra sen. Strom Thurmond, resp. iš Pietinės Karolinos), o po jo: valstybės sekretorius, išdo sekretorius ir gynybos sekretorius.

Vakar patologijos specialistai paskelbė, kad prezidentas Reaganas žarnoje išimtas auglys buvo piktybinis. Prezidentas daug skaito, tariasi su savo štabo viršininku Reganu, gerai jaučiasi, stiprėja, paskelbė Baltųjų rūmų spaudos sekretorius Speakes.

Bolivijos rinkimai

La Paz. — Bolivijos balsuotojai sekmdienį rinko naują parlamentą, valstybės prezidentą ir kitus pareigūnus. Į prezidento vietą kandidatavo 18 politikų. Skelbiama, kad daugiausia balsų gavo buvęs generolas ir buvęs 1971-1978 m. prezidentas Hugo Banzer Suarez. Po jo nemažai balsų gavo irgi jau buvęs prezidentu Victor Paz Estenssoro, kairysis revoliucijos partijos narys, pravedęs ribotą Bolivijos žemės reformą. Jei nė vienas kandidatas nelaimės 50 nuoš. visų balsų, prezidentą rinks naujai išrinktas parlamentas. Naujo prezidento inauguracija numatyta rugpjūčio 6 d.

Per praėjusius šešerius metus Bolivijoje renkamas jau septyntas prezidentas. Labai dažnai į valdžios „rinkimus“ įsijungia kariuomenė, pastatydama savo karininkus.

Shultz Australijoje

Canberra. — Australijoje valstybės sekretorius George Shultz tarėsi su premjeru Bob Hawke, turėjo pasitarimus su užsienio reikalų ministru William Hayden ir gynybos ministru Kim Beazley. Buvo paliesti gynybos sąjungos ANZUS reikalai, Ramiojo vandenyno gynybos klausimai ir prekybos bei ekonominio bendradarbiavimo reikalai.

Naujų rūpestių sukėlė Naujosios Zelandijos laikysena. Zelandija sakosi liekanti JAV ir Australijos sąjungininkė, tačiau ji neleidžia atominiams JAV laivams iplaukti į N. Zelandijos uostus.

Angola daugiau nesitars su JAV

Luanda. — Marksistinė Angolos vyriausybė labai supyko, kad JAV Kongresas atšaukė 1976 metais paskelbtą draudimą teikti Angolos sukilėliams paramą. Tais metais buvo priimtas vadinas „Clark'o papildymas“, draudžias remti pilnos nepriklausomybės reikalaujančius, Jono Savimbio vadovaujamus, sukilėlius. Angolos valdžia juos, kaip paprastai, vadina „banditais ir teroristais“.

Angola paskelbė nutraukianti su JAV visus kontaktus. Formalių diplomatinių ryšių JAV su Angola neturi, tačiau vykdavo neoficialūs pasitarimai apie Pietų Afrikos kontroliuojamas Namibijos teritorijas ateitį, apie Kubos kareivių išvežimą iš Afrikos kontinento. Dabar tų pasikalbėjimų nebus, paskelbė Angolos vyriausybė.

KALENDORIUS

Liepos 16 d.: Marija Škaplėrinė, Vitalijus, Kovaldas, Danguolė.

Liepos 17 d.: Aleksijus, Generosa, Aukstutis, Nelda.

Oras

Saulė teka 5:29, leidžiasi 8:24.

Saulėta, temperatūra dieną 82 L, naktį 70 L.

KELIAS Į SVEIKATĄ

NESIRGTI IR SVEIKTI PAJĖGUMO UGDYMAS

KELIAS Į SVEIKATĄ, 6515 So. California Ave., Chicago, Ill. 60629

JONAS ADOMAVIČIUS, M.D.

MEDITACIJOS (MALDOS)

POVEIKIS KŪNUI (3)

Tikras susikaupiant meldimasis (meditacija) yra geriausias vaistas nuo persitempimo. Tai tikra priemonė nuo įtampos ir nuo jos sukeltų negyvybių.

Mediciniška tiesa

Isidėmėkime dviejų žodžių — Maldos ir meditacijos prasmę. Į kūną poveikio atžvilgiu esmėje tie žodžiai reiškia tą patį: besimeldžiantis ar bemedituojantis žmogus atsipalaiduoja nuo įtampos ir jos sukeltų negyvybių. Tik techniškas, kuriam tie du žodžiai atstovauja, gali būti kiek skirtingas. Mat, malda mūsų suprantama yra kaip dievybės nusiteikimas, o meditacija — nebūtinai dievybės, o gali būti tik įsivaizduojamam gėriui nusiteikimas. Todėl medituoti gali ir netikintis — jokios religijos nepriklausantis, jokios dievybės nepripažįstantis asmuo. Čia abiem atvejais svarbu tikras — neišblaškytas žmogaus nusiteikimas — susikaupimas, kuris lygiai gerai gali būti atliktas tiek besimeldžiant, tiek medituojant. Tik toks jis teigiamai paveikia kūną.

Išsiblaškymas netalkina žmogui

Priešingai, išsiblaškymas malda ar tokia meditacija nieko gero kūnui nesuteikia. Tikintiesiems čia primintina tiesa, kad jie turi liautis įvairiai žeminti netikintuosius, kad pastarieji esą menkesnės dvasios sutvėrimai. Ne, šimtą kartų ne! Čia susikaupimas teikia naudą. Taip ir gaudas, kad susikaupusio meditacija neša kūnui daugiau naudos, negu išsiblaškusio malda. Kai tinkamai — susikaupusiai meldžiamasi ar taip tinkamai medituojama — tada kūnas abejais atvejais gauna lygų kiekį gėrio: jis apsiramina vienodai stipriai. Visas reikalas čia, kaip minėta, eina apie susikaupimą atsipalaidavimui per malda ar meditaciją, o ne apie dievybei bei įsivaizduojamą gėrybę žmogaus nusiteikimą. Abu šie žmogaus nusiteikimai yra kūnui lygiai naudingi ar žalingi, priklausomai nuo žmogaus pajėgumo susikaupyti besimeldžiant ar medituojant.

Kai malda paverčiama niekdarbiu

Juk niekdarbis yra tokia tikinčiojo malda, kaip tos lietuviškos, kuri, išėjusi iš bažnyčios, savo draugams pasakoja, kad ji „per visas mišias galvojusi, kaip to vyro pavardė...“ Niekis yra ir maldos turgavietė pavertimas: — „Dieve, aš Tau Tėve mūsų, o Tu man vyrą gražiausią...“

Tikra malda ir tokia meditacija atgaivina gėrį žmogui. Nelaimė, kad žmonės įvairiai nutolsta nuo tikros — kūnui naudingos maldos. Niekio gero negauna žmogus ir iš nesusikaupusios — išblaškytos meditacijos. Todėl kiekvienas toje srityje niekus darantysis turi grįžti į neiškraipytą — neišblaškytą meldimąsi bei meditavimą.

Gyvenime, elkimės, galvokime ir nusiteikime tinkamai — žmoniškai savęs ir savo artimo atžvilgiu, tada visa kita mums bus suteikta. Melskimes — medituokime nieko negeisdami, o tik atsipalaiduodami: tada mes pajėgsime savais darbais įsigyti mums reikiamų dalykų daug sėkmingiau.

Mat, žmogus jau yra Kūrėjo (arba gamtos, jei norit) apdovanotas pajėgumu būti tikru žmogumi. Tik mes per malda — meditaciją atgaivinkime savyje tą mums Kūrėjo (gamtos) suteiktą pajėgumą daryti vien gerą sau ir artimui. Tik tada ims visi mūsų gyvenimo ratai sukristi mūsų ir mūsų artimo naudai.

Todėl nuo dabar visi elkimės kaip reikiant: nė vienas tikintis neniekinkime netikintiojo meditacijos, o netikintis — nespjaukime į tikinčiojo susikaupimą maldai. Išmintingam bus vietoje toks patarimas.

Medicinos atstovai vertina malda — meditaciją

Mediciniško atsipalaidavimo (relaksacijos) ryškiausias pradininkas yra kardiologas Benson Back. Prieš 17 metų (1968 m.) ji paveikė maldininkai (transcendental meditation, trumpiau TM) ir jis ėmė tirti meditacijos — maldos poveikį kūnui. Jis nustebė, kad meditacija — malda gali nuostabiai dramatiškai sukelti teigiamus fiziologiskus (tai yra kūno) pokyčius, įskaitant sulėtėjimą pulso, sumažinimą kraujospūdžio ir sušaldymo deguonies (oxygen). Tada meditacija — malda sukelia jau esantį žmoguje mechanizmą, kuris yra priešingas įtampos sukeliamai kūne reakcijai — pastaroji yra kūno pasirengimas tai kovoti, tai bėgti.

Rami meditacija talkina atsipalaiduoti nuo įtampos ir susilaukti pagerinimo sveikatos — tikslinės kūno veiklos.

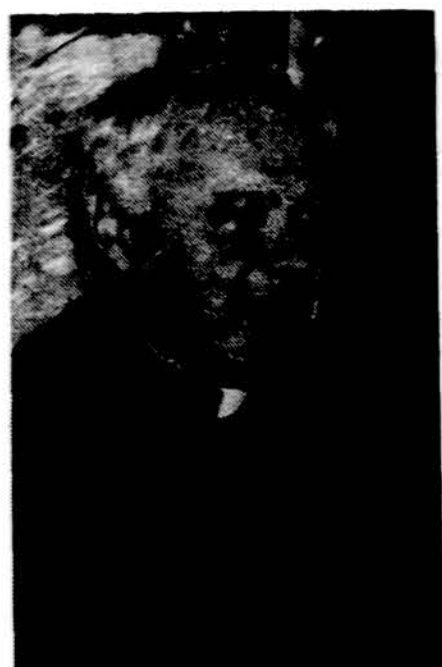
Meditacija — malda yra priešnuodis įtampai

Tas kardiologas Benson ir kiti susekė, kad kartą ar du kartus dienoje po 10 ar 20 minučių medituojant ar meldžiantis pastoviai sumažėja pakilęs kraujospūdis ir kiti su įtampa susiję nusišundimai. Išėina, kad malda — meditacija yra natūralus priešnuodis įtampai, su kuria mes kiekvienas kovojame ir nuo jos išsilaivinti stengiamės.

Ne vien malda — meditacija atpalaiduoja nuo įtampos

Mediciniška meditacija ar religiška malda yra tik viena iš priemonių atsikratyti įtampos (relaxation response). Mat, toks atsipalaidavimas gali būti pasiektas taip pat ir atliekant šiuos keturis veiksmus. Elkis šitaip:

1. Patogiai atsisėsk ar atsigulk ar kitokią tau priimtina kūno padėtį užimk.
2. Užsimerk.
3. Koncentruokis į vieną žodį, vieną garsą ar posakį. Čia tikintieji ir netikintieji esamus jiems prie širdies tikrus ar įsivaizduotus asmenis prisimins bei į žinomus

Kun. Juozas Juozavičius vado-vaujami maldoje ir klausydami jo nuostabiai dalykiško pamokslų, lietuviai Alvudo pažmonyje — Lietuvio sodyboje sėkmingiausiai šalino turimą per didelę įtampą dabartiniam gyvenime.

Nuotr. M. Nagio

jiems posakius koncentruosis (iš Švento Rašto ar kitokių knygų).

4. Išjunk visas kitas mintis.

Lietuviai koncentruokimės tikslu artimo pagalbai

Vietoje tradicinės maldos — meditacijos, gyd. Benson kai kuriems pacientams (kurie nelinkę meditacijai ar maldai) pataria pasirinkti garsą ar įsivaizdavimą, kuris asmeniškai yra artimas ligoniui. Sakysim, izraelitas pacientas koncentruosis į žodį Shalom, arabas — į Salem — kas reiškia pasisveikinimą: sveikas arba taika. Graikas koncentruosis į Kyrie Eleison, kas reiškia: Viešpatie, pasigailėk. Mes, lietuviai, kreipkime savas mintis į savo žmoniškų elgesio vadovą pavergtųjų sąvą ir ne savų brolių pasaulyje, galvokime apie prašymą Visagalingo lengvinti pavergtųjų kančias, sutramdyti blogžmonių siautulį ir suteikti ramybę mirusiems.

Pamiršk aplinką ir klausykis paukščių čiulbėjimo

Bus ir tokių žmonių, ypač netikintųjų, kurie raminsis klausydami įrekoruoto ar gamtoje būdami, tikro jūros bangavimo, miško ošimo ar paukščių čiulbėjimo. Iš čia nauda pamėgto gamtoje buvimui ir, joje esant, žmoniško elgesio.

Kiekvienas žmogus raminsis — atsipalaiduos nuo įtampos savitai — priklausomai nuo jo vidinio nusiteikimo — nuo jo asmenybės stovio. Pats nusiramino metodas — būdas nėra svarbus — ne pagrindinis dalykas, nes svarbiausias dalykas nusiramime yra žmogaus pasyvus neįsitraukimas išorinio pasaulio.

Juk ir visa mediciniška nusiramimui skirta technika atpalaiduoja nuo įtampos (relaxation response). Yra toks raumenų atpalaidavimas mašinos pagalba (biofeedback). Toks raumenų atpalaidavimas pasiekiamas ir paties žmogaus pasiekta hipnoze, taip pat ir ritmišku alsavimu bei tokia mankšta.

Visi minėti atsipalaidavimui nuo įtampos metodai dabar plačiai naudojami šio krašto ligoninėse ir klinikose. Tais metodais gydoma su įtampa susijusios negerybės: migrena, įtampos sukeltas galvos skausmas (tension headache), skausmingos ir šaltos rankos ir kojos dėl kraujotakos sutrikimo (Raynaud's disease), skrandžio žaizdos ir storosios žarnos uždegimas (colitis).

Kur anksčiau nebuvo pagalbos — dabar ji galima

Prieš kokį 10 - 15 metų gydytojai galvojo, kad nėra pagalbos, vaistų, nei priemonių prieš įtampą. Dabar medicina žino, kad atsipalaidavimas

(relaxation) tvarko įtampą (stress).

Dr. Kenneth Greenspan, dirbęs New Yorko mieste, įstai-goje tvarkančioje įtampos sukelto nerovės (Columbia - Presbyterian Center for Stress and Pain - Related Disorders), tvirtina, kad jis pajėgia sumažinti migrenos sunkumą ir dažnumą net 80-čiai procentų tokių ligonių. Toje vietoje naudojama pagrindinė atsipalaidavimui priemonė — elektroninė mašina (biofeedback).

Kas ta per mašina (biofeedback)?

Jutimą perduodančiomis vielomis (senso wires) pacientas sujungiamas su mašina. Pastaroji turi mažą ekraną, kuris perduoda (feeds back) žinias apie įtampos fiziologinius rodiklius: kraujospūdį, veido raumenų įtampą, dažnai ir pirštų temperatūrą. Kuopirštai šaltesni, tuo didesnė įtampa.

Pacientas išmoka kontroliuoti savo įtampą (jos sukeltus pokyčius — stress response) atpalaidavimu raumenų, alsavimu bei paliovimu galvoti. Tada pacientai suma-

Mašina — biofeedback talkina išmokyti savo raumenų įtampos atpalaidavimo ir įgalina žmogų geriau suprasti, kas jo kūne darosi.

Mūsų kolonijose Hot Springs, AR

PRISIMINTAS BIRŽELIS

Birželio antro ir trečio sekmadienio „Leiskit į Tėvynę“ radijo laidos buvo skirtos baisiojo birželio įvykiams paminėti, perduodant inž. Eduardo V. Meilau, Jr., JAV LB visuomeninių reikalų tarnybos „Media“ koordinatoriaus, anglų ir lietuvių kalbomis paruoštas programas. Birželio 16 d. kun. Petras Patlaba atnašavo šv. Mišias, užrašytas L. Bendruomenės Hot Springs apylinkės valdybos. Šv. Mišias auką nešė LB valdybos pirmininkė Regina Sabaliūnienė ir sekretorius Aleksas Sadauskas.

Birželio paskutinio sekmadienio radijo pusvalandis buvo skirtas partizanų pagerbimui, prisimenant Juozą Lukšą Daumantą ir Julijoną Būteną. Teksto skaitymas buvo perptintas partizanų dainomis.

SVEČIAI

Velykų metu Hot Springs vietovėje buvojo prelatas Vytautas Balčiūnas iš Thom-son, Conn. Jis padėjo Hot Springs lietuviams dvasiškai pasiruošti Velykoms, pravedamas rekolekcijas. Svečias pas savo brolių lituanistą Petrą ir Paulę Balčiūnų ir pas kun. Petrą Patlabą. Tolimiau-sias svečias buvo Jonas Statkus — net iš Australijos. Jis

žina savo kraujospūdį, pakelia rankų temperatūrą net tuziną ar 14-ka laipsnių.

Po kokių šešių ar dešimties tokių seansų (kiekvienas kainuoja po pusantro šimto dolerių) pacientas jau ir be mašinos, būdamas savo namuose, pajėgia atsipalaiduoti savus nervus.

Minėta biofeedback mašina nieko kito nesuteikia žmogui, kaip įgalina žmogų daugiau pajusti, kas darosi jo paties kūne. Mat, yra žymi savų norų — sava valia kontrolė vadinamo nuo mūsų valios (norų) nepareinančio reagavimo. Jau prieš šimtmetį šitą tiesą įrodė jogistai.

Lietuviškas gydymas nuo įtampos

Lietuviai nuo įtampos jau seniai gydosį naudingo net ir sunkaus lauko bei namų darbo pamėgimu ir netinginiu-vimu — jie darbą laiko palaima, o ne prakeikimu. Jie gydosį savo įtampą talkomis, draugyste, malda, giesme, daina, gaiviais sūjomais, apsišvietimo troškimu ir artimui pagalba. Jie save ramina ne vaistais, bet sąžiningumu, gamtos pamėgimu, tvarkingu pareigos atlikimu, sveiku gyvenimu, sportavimu, sveiku maistu ir tokiu gėrimu, gyvenime tiesos — tvarkos palaikymu.

Išvada. Nenutolkime nuo lietuviškos elgsenos savą įtampą mažindami. Tai bus mūsų išmintingiausias pasielgimas. Liaukimės vien vaistais mėginti savus nervus raminti — nieko iš tokio vaistais įtampos mažinimo neišėis. Mokykimės savus raumenis atpalaiduoti minėtai medituodami — melsdamiesi. Tada mums net minėtų mašinų tokiu atsipalaidavimui nereikės. Daugiau apie tai kitą kartą.

buvo apsisotęs pas savo seserį Danutę Carbonkienę. Iš Chicago dažniau kas užklysta. Čia trumpai atostogavo Elyra ir Pilypas Naručiai, Elena ir Juozas Zubrickai, Jonas Miežininkas, Leonida Samauskienė buvo atvažiuavusi pas Loretą ir Vytutą, Tamošaičius. Dana Domarkienė jau kelintį metą čia praleidžia savo atostogas, labai įvertinama Hot Springs karštuosius mineralinius vandenį ir teikiama čia terapija. Paskutiniu laiku pirmą kartą Hot Springs apsilankė Juozas Salčiūnas su žmona iš Chicago. Almis Zdanis per ilgąjį liepos 4-tos savaitgalį buvo atvažiuavęs pas savo mamą Juliją Zdanienę. Vytutas Grudzinškas iš Michigan praleido atostogas pas savo mamą Salomėją Nikantienę.

Iš Washington, D.C., buvo atvažiuavęs Gene Boucher su šeima, lankydamas gimines. Jis dirba Amerikos Balse kaip studio engineer ir pažįsta beveik visus ten dirbančius lietuvius. Patebėjęs vietos dienraštį „The Sentinel Record“ lietuviškos radijo programos pranešimą, paskambino telefonu ir kitą dieną apsilankė „Leiskit į Tėvynę“ radijo studijoje, apžiūrėjo mūsų aparatūrą, papasakojo apie savo darbą ir išsivežė mūsų linkėjimus Amerikos Balso lietuvių skyriaus vedėjui Alfonsui Petručiui ir Vladui Būtenui.

GEGUŽINĖ

Radijo valandėlės „Leiskit į Tėvynę“ gegužinė — rudens išvyka į gamtą bus spalio 5 d. 12 val. įprastoje vietoje — Stephen's Memorial parko pavidlyje, prie Blakely Mt. užtvankos. Tuo pačiu bus atšvęsta valandėlės gyva-vosi pas savo brolių lituanistą Petrą ir Paulę Balčiūnų ir pas kun. Petrą Patlabą. Tolimiau-sias svečias buvo Jonas Statkus — net iš Australijos. Jis

Salomėja Šmaizienė

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY (USPS-161000)

Published daily except Sundays and Mondays, Legal Holidays, Dec. 26th, and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society. Second class postage paid at Chicago, IL.

Postmaster: Send address changes to Draugas 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.

Subscription Rates \$53.00 — Chicago, Cook County, Illinois and Canada. Elsewhere in the U.S.A. \$53.00. Foreign countries \$53.00.

Pašto išlaidas matinant, pakvėtimai už gautas prenumeratas nesiunčiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitinio adreso, gavus iš jo mokestį, atžymima, iki kada yra užsimokėjus.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

	metams 1/2 metų 3 mėn.	
Chicago ir Cook County	\$53.00 \$30.00 \$20.00	
Kanadoje (U.S.A. dol.)	\$53.00 \$30.00 \$20.00	
Užsienyje	\$53.00 \$30.00 \$20.00	
Kitur — Amerikoje	\$53.00 \$30.00 \$20.00	
Savaitinis (Seštad. pried.)	\$30.00 \$19.00 —	

• Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nuo 8:30 iki 12:00.

• Redakcija dirba kasdien nuo 8:30—4:00; šeštadieniais nedirba.

• Redakcija straipsnius taipso savo nuožūra. Nesunaudoti straipsnių nesaugo. Juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos priimančios gaus prašymą.

Pasikaityti. Ian Gregory, M.D. Psychiatry. Little, Brown and Co. Boston.

DR. LINAS A. SIDRYS

AKIŲ LIGOS, CHIRURGIJA
2636 W. 71st Street
Prima trečią, nuo 2 iki 5 v.v.
Ketvirtą, nuo 10 v.v. iki 6 v.v.
Susitarimui skambinti 436-5566

DR. VIJAY BAJAJ

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ — VIDAUS LIGOS
IR ODOŠ CHIRURGIJA
(aukliai nuimami ofisai)
2434 W. 71st Street, Chicago
Tel. 434-5849 (veikia 24 val.)
Val.: pirm., antr., ketv., penkt.
nuo 12 iki 6 v.v.

DR. K. G. BALUKAS

Akušerija ir moterų ligos
Ginekologinė Chirurgija
6449 So. Pulaski Road (Crawford Medical Building), Tel. LU 5-6446
Iš neatsiliepia, skambinti 374-8004
Prima ligonius pagal susitarimą

Dr. Tumasofis ofisa perėmė

DR. S. LAL
SPECIALYBĖ — VIDAUS LIGOS
2454 W. 71st Street
434-2123
Pirm. ir penkt. 2-7
Antr. ir ketv. 9-12. Sešt. 10-1

Dr. Ant. Rudoko kabineta perėmė

DR. EDMUND E. CIARA
OPTOMETRISTAS
2709 West 51st Street
Tel. — GR 6-2400
Val. pagal susitarimą
pirm. ir ketv. 1-7;
antr. ir penkt. 10-4; sešt. 10-2 val.

Ofs. tel. LU 5-0348; Rez. PR 9-5533

DR. FRANCIS MAZEKA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4255 W. 63rd St.
Val. pagal susitarimą: pirm. ir ketv. 12-4
6-9; antr. 12-6; penkt. 10-12; 1-6.

Tel. 436-7700

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.

F.A.C.C.
KARDIOLOGAS
Širdies ligos
6132 S. Kedzie Ave., Chicago
Valandos pagal susitarimą

Namų 584-5527

DR. ALGIS PAULIUS

ORTOPEDINIS LIGOS —
CHIRURGIJA
6132 S. Kedzie, Chicago, Ill.
Tel. 925-2670
1185 Dundee Ave., Elgin, Ill. 60120
Valandos pagal susitarimą

Tel. 282-4422

DR. ROMAS PETKUS

AKIŲ LIGOS — CHIRURGIJA
Chicago Eye Institute
4200 N. Central Ave.
Valandos pagal susitarimą

DR. L. D. PETREKIS

DANTŲ GYDYTOJA
8104 S. Roberts Road
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. 563-0700
Valandos pagal susitarimą

DR. FRANK PLECKAS

(Kalba lietuviška)
OPTOMETRISTAS
Tikrina akis. Pritaiko akinus ir
"Contact lenses"
2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149
Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

Ofs. tel. — 737-8818

DR. ALBINA PRUNSKIS

GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
2659 W. 59 St., Chicago
Valandos pagal susitarimą

DR. LEONAS SEIBUTIS

INKSTŲ PUSLĖS IR
PROSTATŲ CHIRURGIJA
2656 W. 63rd Street
Val.: antr. 1-4 p.p. ir ketv. 2-5 p.p.
Sešt. pagal susitarimą.
Ofs. tel. 776-2880, rez. 448-5545

776-9400

DR. ONA VASKEVIČIUS

(VAŠKAS)
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
6648 So. Albany Ave., Chicago
Val. antr. ir penkt. 3 - 5
kitos pagal susitarimą.

Edmundas Vižinas, M.D., S.C.

Specialybė — Vidaus ligų gydytojas
Kalbama lietuviškai
6165 S. Archer Ave. (prie Austin)
Valandos pagal susitarimą
Tel. 585-7755

Ofs. tel. 586-3166; namų 381-3772

DR. PETRAS ŽLOBA

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6745 West 63rd Street
Val.: pirm., antr., ketv. ir penkt. 3-6;
šeštadieniais pagal susitarimą

Kaip sovietiniai tinklai

GAUDO TIKINČIUOSIUS

Nors sovietinė konstitucija formaliai tariamai garantuoja savo piliečiams religijos bei kulto laisvę, bet to praktiškai tame krašte niekada nebuvo, nėra ir nežada būti. Tariamasis, kaip ir kitų „laisvių garantavimas“, Lenino žodžius parafrazuojant, yra tiksliai „opiumas pasaulio viešajai opinijai apgauti“ — sudaryti apie Sovietus palankią nuomonę. Iš tiesų religija Sovietuose yra nuolat persekiojama nuo pirmųjų šios valstybės gyvenimo dienų. Šiam reikalui užsuktas ne tik visas policinis bei administracinis aparatas, bet ir sukurta specialios institucijos religijai persekioti, dvasininkams suniekinėti, ateizmui skelbti. Tie, kurie savo krašte žudo tikinčiuosius, keliauja į Vakarų pasaulį su tariamos „taikos“ bei „nusiginklavimo“ ženkais, siūlydami savo kognizaciją įvairiose tarpvalstybinėse konferencijose bei pasitarimuose.

Kaip vyksta religijos persekiojimas okupuose Lietuvoje, vaizdžiai mums liudija nuo 1972 m. leidžiama LKB Kronika, kurios nr. 66 (1985.IV) neseniai pasiekė Vakarus. Palikę nušalyje šio leidinio aptarimą, mes norime kiek daugiau sustoti su šiuo Kronikos numeriu mus pasiekusiais trimis įdomiais dokumentais, kuriuos yra savo laiku paruošusios Sovietų įstaigos. Jie savo antraščių viršuje turi tokius įrašus: „Slaptai“, „Tarnybiniam naudojimui“, „Neskelbiamame spaudoje“. Bet juos paskelbusi LKBK užėjo kiek kitokią prierasą: „Viešas Kronikos priedas“. Taigi LKB Kronikai, ligi šiol skelbusiai tikrus ir dokumentuotus Bažnyčios bei tikinčiųjų persekiojimo faktus, pavyko šį reikimą paremti trimis labai svarbiais dokumentais.

Vienas jų yra „Kultų įstatymų laikymosi kontrolės komisijos prie miesto, rajono darbo žmonių deputatų tarybos vykdomojo komiteto nuostatai“. Iš jų sužinome, kad miestuose bei rajonuose sukuriamos iš komunistų aktyvistų specialios komisijos, kurios uždavins, kaip sako 6a str., yra „nuolat stebėti religinių organizacijų ir dvasininkijos veiklą“, sekti tikinčiųjų pamaldas, pamokslus ir visas kitas religinio gyvenimo apraiškas. Tas pats komitetas turi stebėti, kad tikinčiųjų bendruomenės neužsiimtų labdarība, neorganizuotų savo nariams materialinės pagalbos, neleistų ir neplatintų religinės literatūros, spausdinių, nestiegtų bibliotekų, nevykdytų rinkliavų, neapmokestų savo tikinčiųjų, neruoštų bet kurių religinių apeigų jaunimui ir pan. Šios komisijos turi glaudžiai bendradarbiauti su religinių kultų įgaliotiniu įstaiga. (Jai šiuo metu vadovauja P. Anilionis).

Antroje instrukcijos dalyje nurodomos priemonės, kaip reikia tikinčiuosius varžyti, kad to persekiojimo lyg ir nesijautų. Pabaigoje sakoma: „Jei religinis susivienijimas nesilaiko valdžios sąlygų“, reikia „uždaryti maldos namus, kurie nesaugomi valstybės kaip kultūros paminklai, panaudojami juos pervertinti kitiems reikálams, arba... reikalui esant nugriauti“.

Antrasis dokumentas yra „Informacija apie religijos ir bažnyčios padėtį Lietuvos TSR 1984 m. sausio 1 dieną“. Iš jo sužinome, kad okupuose Lietuvoje tada veikė 630 katalikų bažnyčių, dirbo 693 kunigai. „Praėjusiais metais dar padaugėjo religinių bendruomenių, kurios neturi

dvasininko“. Tokių bažnyčių buvo 144. Vienintelėje Kauno kunigų seminarijoje mokėsi 105 klierikai. Šia proga prisimintina, kad 1940 m. Lietuvoje buvo 4 kunigų seminarijos su 470 klierikų. Be galo sumažintas įvairių kitų bažnyčios aptarnautojų skaičius: 195 vargonininkai, 145 zakristijonai, 190 valytojai, 35 sargai, 31 varpininkas, 6 kūrikai. Labai menkos ir metinės parapijų pajamos — iš viso tik 1530,2 tūkst. rublių, iš kurių jos „taikos fondai“ dar turėjusios paskirti 21,100 rb. P. Anilionis nurodo, kad bažnyčias telanką vos apie 300,000 tikinčiųjų. Atitinkamai mažas esąs su religinėmis apeigomis atliktų krikšto, jungtinių, laidotuvių skaičius. Del šio skaičiaus tenka rimtai suabejoti, nes atrodo, kad juos mažindamas P. Anilionis per daug persitengė padidinti savo „nuopelnus“.

Trečiasis dokumentas yra „LTSR teritorijoje esančiose katalikų bažnyčiose 1983 m. pasakytų pamokslų trumpa apžvalga“. Čia cituojamos ištraukos iš įvairių parapijų 43 kunigų pamokslų. Pabrėžiama tos vietos, kur kunigai rūpinasi tikėjimo išlaikymu, ypač jaunimo reikalais, užtaria suimtuosius dvasininkus, skelbia blaivybės idėją, „neklusau ateistų ir valdžios pareigūnų“, iškelia religinio vaikų auklėjimo prioritetą šeimose ir pan.

Tai tiek apie „tinklus“ — priemones, kuriomis okupantai stengiasi persekioti tikinčiuosius, juos skaldyti, varžyti religinį gyvenimą, o tuo pačiu stiprinti rusinimą.

Ir paskutinis mūsų serijos rašinys „Užmetami tinklai ir išeivijai sunaikinti“ (1985.VII.2) susilaukė išskirtinio dėmesio. Jo autorius pirmasis telefonu paskambino Liet. Šaulių sąjungos pirmininkas. Padėkoję ir pažadėjo susitikus „išbučiuoti“. Esą paskelbta informacija, kiek tai liečianti jų organizaciją, buvusi teisinga ir vietoje. Buvo ir daugiau palankių atsiliepimų. Tai rodo, kad mūsų išeivija dar tebėra gyva, nesirošia mirti ir kad jai ne vis tiek, kas jos eilėse vyksta.

Kiti reikė gal ir teisingas nuomones, esą autorius per daug jau tamsiomis spalvomis pavaizdavęs mūsų išeivijos gyvenimą, jos susiskaldymą ir „skaldytojus“. O vieno skaitytojo reakcija buvo kietoka ir neupelnyta. Nors ne viena pavadė nebuvo paminėta, tačiau tas skaitytojas jaučiasi užgautas, esą jis buvęs „apsauktas sovietų agentu“... Šia proga šių eilučių autorius nori paaiškinti, kad jis rašydamas operavo bendrybėmis. Ne žurnalisto ir ne redakcijos uždavins aiškinti sovietiniam agentui ir juos „demaskuoti“.

Šiam reikalui yra tam tikros įstaigos, ir jos, reikia manyti, savo uždavinį tinkamai atlieka. Kad kai kurie laikraščiai (jų tarpe ir „Draugas“) turi vienokių ar kitokių bylų teismuose, tai laikraštiniame gyvenime maždaug naujiena. Vieną ar kitą faktą suminėdamas autorius (b.k.v.) jokių būdu neturėjo galvoje jokio asmens ir, jeigu jis jaučiasi kuo nors užgautas, nuosirdžiai atsiprašo. Šia proga dar kartą paminėtina, kad nei mūsų dienraštis, nei jo redaktorai bei bendradarbiai neturi ir nepuoselėja bet kurių rasinės diskriminacijos tendencijų vien jau dėl to, kad tai būtų priešinga jau 75 metus puoselėjamom krikščioniškom idėjom bei žmoniškumui.

b.k.v.

SAJUNGININKŲ PERGALĖ IR STALINO LAIMĖJIMAS

Antrojo pasaulinio karo kaltininkai (VIII)

VYTAUTAS A. DAMBRAVA

Hitleriai pradėję žaibu vesti karą prieš Sovietų Sąjungą, sovietų politika iš karto apsisvertė aukštyn kojomis. Stalinas tapo Hitlerio auka, taigi Vakarams naujas, kad ir abejotinos vertės, sąjungininkas. Britų karo ekspertai nerodė entuziazmo, aplinkybės susidėjus, atsidūrę nepasirašytoje sąjungoje su Stalinu. Vis dėlto puolimo dienos vakare, Churchillis kreipėsi į anglus per radiją su pareiškimu: „Anglijos tikslas nušluoti nacizmą nuo žemės paviršiaus, todėl mes pagal išgalę teiksime pagalbą Rusijai ir jos žmonėms“.

1941 m. kovo mėnesį įsigaliojo amerikiečių priimtasis „Lend Lease“ aktas, kuriuo JAV vyriausybė galėjo teikti karo medžiagą — lėktuvus, tankus, ginklus, muničiją, žaliavą, maistą ir kt. — gynybai tų valstybių, kurių išlaikymą JAV prezidentas laikė būtinu Amerikos saugumui užtikrinti. Taigi Anglijai, kurios finansiniai ištekliai buvo beįsišbaigę, galėjo ir toliau apsirūpinti, pirkdama karo medžiagą ir maistą iš JAV, mokėdama grynais pinigais ar užsitraukdama lengvai duodamas naujas paskolas.

Stalinai, su pasibaisėjimu stebėdamas, kokių neįtikėtinų greičiu nacių armijos veržiasi pirmyn, tuojau pradėjo prašyti, siūlyti ir reikalauti, kad sąjungininkai atidarytų antrąją frontą. Britų komunistai, kurie prieš kelis mėnesius reikalavo baigti „imperalistinį karą“, taigi kapituliaciją, dabar irgi rašė šūkius ant fabriko sienų: „Antrasis frontas — dabar!“ Rugpjūčio 4 d. Stalinui apeliavus į Anglijos vyriausybę pradėti antrąjį frontą, Churchillis įpykęs mandagiai išplūdo Staliną už nepuolimo sutartį, pasirašytą Ribbentropo su Molotovu ir už tragiškas pasekas Rytų Europoje.

1941 m. rudenį amerikiečių britų delegacija vyko į Maskvą svarstyti karinės pagalbos klausimo. Britų delegacijai vadovavo Churchillio draugas lordas Beaverbrook, nežinantis, kad sovietų reikalų specialistai britų ambasadoje Maskvoje prašė jo nesikirti; jis esąs per daug palankus sovietams. Amerikos ambasadorius Maskvoje George Kennan rekomendavo Valstybės

departamentui amerikiečių delegacijai laikytis biznio taktikos ir vengti viso to, kas galėtų būti interpretuojama, kaip amerikiečių simpatijos sovietų politikai ar jų (marksistinei) ideologijai. Beaverbrook, kaip ir buvo laukiama, davė sovietams užtikrinimą, kad britai ir amerikiečiai darys visą sovietų reikalavimą patenkinti. JAV prezidentas Rooseveltas irgi norėjo bendradarbiauti su Sovietų Sąjunga, kaip su nušluoti naciizmą nuo žemės paviršiaus, todėl jis sugebėjo palenkinti sovietus savo idėjai ne tik baigti karą, bet ir ateityje išvengti karo grėsmės bei tarpusavio kivių. Rooseveltas prašė Churchillio nepykėti už „brutalų atvirumą“, pareiškiant jo įsitikinimą, kad tik tai jis vienas galės „asmeniškai paveikti Staliną daug geriau, negu britų užsienio reikalų įstaiga ar mano Valstybės departamentas“.

Atsilygindamas Churchillui už britų paramą Rooseveltui planui reikalauti iš Hitlerio besąlyginės kapituliacijos, Churchillis gavo laisvas rankas vesti politiką Rytų Europoje ir rytinėje Viduržemio jūros srityje.

Pirmuosius metus Stalinai kovojo desperatiškai, praradamas milijonus karių ir civilių, o taip pat didelius teritorijos plotus. Stalinai pradėjo atsigaivinti nuo 1942 m. birželio 17, kada JAV pasiuntė sąjungininkams (jų tarpe ir Stalinui) 3,000 lėktuvų, 4,000 tankų, 30,000 motorizuotų vienetų, 42,000 tonas benzino lėktuvams ir 66,000 tonas benzino automobiliams ir sunkvežimiams, ir 800,000 vienetų kitokios karo medžiagos. Tai buvo milžiniškas karo reikmenų kiekis, padėjęs Raudonajai armijai Vakarų sąjungininkų pagalba persiorganizuoti, atsigaivinti ir pradėti kontraataką.

1943 m. lapkričio pabaigoje Rooseveltas, Churchillis ir Stalinai turėjo pasitarimus Teherane. Stalinai pažadėjo pradėti intervenciją prieš Japoniją, čia pat reikalaujamas pietinės Sachalinos dalies, Kurilų salų ir uosto prie Ramiojo vandenyno toje Azijos dalyje. Ta pačia proga jis reikalavo sau Rytų Prūsijos ir visų teritorijų, kurias jis pasirekomendavo Valstybės

nas taip pat griežtai pasisakė prieš teisėtą egzilinę lenkų vyriausybę Londone. Churchillui Lenkija buvo britų garbės klausimas: jie norėjo matyti Lenkiją laisvą, nepriklausomą ir demokratišką valstybę. Sovietų diktatorių nenusileido. Ambasadorius Kennan patarė prezidentui Rooseveltui nesivelti į diskusijas, nes, jo nuomone, tai yra „padėtis be išeities“. Vakarų sąjungininkai buvo nusiminę ir nusivylę. Tik sovietinis blokas džiūgavo, ypač Stalinui gavus užtikrinimą, kad ateinančiais metais alijantai pradės invaziją Europoje. Tačiau lenkų klausimas dilgino nervus.

1941 m. liepos mėnesį, penkios savaitės po Hitlerio invazijos į Sovietų Sąjungą, sovietų užsienio reikalų komisaro pavaduotojas Maisky ir lenkų egzilinės vyriausybės premjeras Paryžiuje, o vėliau Londone, pasirašė savitarpio pagalbos sutartį. Tekste sakoma: „Sovietų Sąjungos vyriausybė pripažįsta, kad 1939 m. sudarytos sovietų — vokiečių sutartys, liečiančios teritorinius pakeitimus Lenkijoje, yra niekinės“. Sutartyje nurodoma, kad sovietų laikomai belaisviai būsią išlaisvinti, o kariai galėsia įsikurti ir lenkų kariuomenės vienetus (jie buvo laikomi Irake), kurie, laukiami atėjus, grįšią tarnybai į nepriklausomą Lenkiją.

Prieš metus su viršum laiko įvyko kažkas siaubingo, ko lenkai, pasirašydami su sovietais sutartį, dar nežinojo. 1943 m. balandžio 13 d. Berlyno radijas paskelbė žinią apie atarstus masinius lenkų karininkų kapus Katyno miške. Jie buvo sovietų nužudyti 1940 m. balandžio mėnesį (Stalinai kalbėjo apie jų išvykimą į Mongoliją). Katyno miške buvo surastas trečdalis lenkų karininkų lavonų, o jų buvo apie 15,000. Likusieji lavonai — apie 10,000 — buvo surasti netoli sovietų koncentracijos stovyklų Storo-Belske ir Ostaškove. Galima prielasti, kad sovietai šias genocidines skerdynes vykdė kurtomai nacių Gestapo, tačiau nėra abejonės, kad tikrieji jų žudikai buvo sovietai.

Paskelbus šią siaubingą žinią, lenkų vyriausybė Londone prašė tarptautinį Raudonąjį Kryžių praversti žudynių tyrinėjimą. Sovietai

Baivydžių bažnyčia Vilniaus arkivyskupijoje, sugedusi 1982 m. gegužės 29 d. Šioje bažnyčioje buvo krikštytas dabartinis Wrocławo kardinolas Romanas Gulbinowicz.

protestavo, mechanškai versdami kaltę vokiečiams. Vis dėlto sovietų nervai šio smūgio neišlaikė ir 1943 m. balandžio 23 d. Maskva nutraukė diplomatinis santykius su lenkų vyriausybė. Vėliau, lyg atsikėrydamas, Stalinai iš komunistų sudarė vadinamąjį Liublino komitetą, prie pirmos progos paverstą jau sovietų rankose laikomos Lenkijos provizorine vyriausybė.

Lenkijos klausimas drumsė nuotaiką ir 1945 m. vasario mėnesį sušauktoje Jaltos konferencijoje, kur nei Lenkija, nei Stalino okupuotos ir aneksuotos Pabaltijos valstybės nebuvo išgelbėtos. Tiesa, Churchillis atkartojo savo pažadą niekad nepriimti sprendimo, kuris negarantuotų Lenkijai laisvės ir nepriklausomybės. JAV ambasadorius Kennan, kalbėdamas privačiai, buvęs ciniškai pragmatiškas: „Mes turime atsisakyti laisvų rinkimų minties Lenkijoje ir Rytų Europoje. To klausimo neverta nei kelti tada, kai sovietų kariuomenei jau yra pavykę užimti tas sritis“. Tai buvo skaudi, bet teisinga išvada. Prezidentas Rooseveltas, atsiskęs iš anksto pasitarti su Churchilliu dėl bendros strategijos Jaltoje, kad nepadarius išpūdzio, jog jie veikia kartu, griebsi praktiškai nereikšmingos retorikos, kalbėdamas apie „visų tautų teisę pasirinkti tokias vyriausybes, kokių žmonės pageidauja“.

Churchillis „apgailėstavo“, kad jam nepavyko Rooseveltui įtikinti savo argumentais dėl sovietų pozicijos teisėtumo.

Paskutinę konferencijos dieną Stalinai atradė nuolaidesnis: jis sutiko galutiniam komunistų įrašyti reikalavimą lenkų (komunistinei) provizorinei vyriausybei praversti tautos atsklausimą ir laisvus rinkimus su slaptu balsavimu. Tai, žinoma, buvo tikti popierinis pažadas.

Jaltoje buvo padaryti keli kiti susitarimai, kurių turinys nebuvo viešai paskelbtas. Ten buvo nuspręstas likimas — mirtis, kalėjimas ar vergija — dešimties sovietų piliečių, patekusių į vokiečių rankas ir laikomų britų ar amerikiečių belaisvių stovyklose. Jaltoje buvo sutarta juos repatriuoti, jei reikia, jėga. Daugelis jų niekad nebuvo laike ginklo savo rankose, daugelis buvo priversti dirbti nacių pramonėje. Edenas gynėsi Anglijoje, ciniškai pareiškdamas: „Mes negalime būti sentimentalūs šiuo klausimu. Mes jų nenorime...niekas jų nenori“. Ne visai taip. Stalinai jų norėjo ir jų reikalavo. Jis net naudojo šantažą: jis davė suprasti nepalėpūs sovietų rankose laikomų sąjungininkų belaisvių, kol sovietų piliečiai nebus repatriuoti.

Būta baisių scenų repatriacijos metu. Išplaukus iš Liverpoolio uosto ir pasiekus sausumą, daugelis bandė pabėgti. Jie buvo gaudomi. Tie, kurie priešinosi, buvo uoste sušaudyti. Austrų pasienyje buvę belaisviai buvo varomi į traukinį, įrengus druklus į nugara. Ešalonams sujudėjus, jie važiuo ne į savo namus, o tiesiai į Sibirą, kur jie dirbo darbo vergų stovyklose, jei nebuvo sušaudyti, ir ten dingo be žinios ir be garso.

MARIJONŲ GIMNAZIJA PRISIMENANT

ANTANAS MASIONIS

28
Jau savo antrame man rašytame laiške M. Urban užsimena apie kun. Mažoną laisną, rašytą jam iš Mandžiūrijos lietuvių kalba. Kadangi tas laiškas galys būti man įdomus, jis žadėjo jį suieškoti ir atsiųsti man jo nuorašą. Tačiau kad ir kaip jis jo ieškojęs, nesurado ir paskui atpasakojo man iš atminties tik jo turinį. O jo turinys buvęs šitoks: Kun. Mažonas tame laiške prašė jį atvykti į Staro Charbinko miestą Mandžiūrijoje. Dėstyti anglų kalbą rusų gimnazijoje. Prašė jį atvykti bent dvejim metams. Taip pat pataręs važiuoti į Staro Charbinką Sibiro geležinkelio.

Sitas iškvietaimas M. Urban buvusi didelė dilema, bet galų gale jis apsisprendęs nevažiuoti, nes jis buvęs daugiau kiniečių puseje, o kun. Mažonas mėgęs viasą, kas japoniškai. Jis buvo net padaręs didelę pažangą japonų kalboje. (Matyt, kad tuo laiku japonai buvo užėmę aną Mandžiūrijos dalį).

Toliau savo prisiminimuose apie kun. Mažoną jis dar užsimena, kad kun. Mažonas, gyvendamas Londone, prieš savo išvažiavimą į Mandžiūriją artimam bendradarbiavęs su rusais, kurių dauguma buvę aristokratai ir kurie buvo atbėgę į Angliją po Pirmojo pasaulinio karo. Matyt, kun. Mažonui buvo naudinga su jais bendrauti, nes jis, prieš išvažiavdamas į Mandžiūriją, buvo perėjęs į Rytų apeigas, kaip kiek anksčiau ir vyskupas Būčys, vėliau net ir didelę barzdą užsiauginęs, kaip ir

vyskupas. Kun. Mažonas, išvykęs į Charbiną, dirbo sielovadoje tarp rusų ir lietuvių, kurių ten buvo keli simtai, likusių po Pirmojo pasaulinio karo. Ten buvo ir marijonų gimnazija, kurioje kun. Mažonas buvo kapelionas ir dėstė religiją. Be to, jis ten dar redagavo net ir laikraštį Katoličeskij Vjestnik rusų kalba.

M. Urban turėjęs su kun. Mažonu ir rimtų ir juokingų momentų. Vieną tokį jis taip prisimena: Vieną kartą išėję juodu pasivaikščioti. Praeinant jiems pro vieną vaisių krautuvę, kun. Mažonas pasiūlęs jį užėiti. Įėjus vidun, kun. Mažonas paprašęs apelsino. Gavęs apelsiną, jis paprašęs kėdės atsisėsti. Atsisėdęs jį tą kėdę, jis vėl prašęs peilio tam apelsinui nulupti. Gi gavęs peilį, dar prašęs servetėlės pirštams nusišluostyti. M. Urban pastebė, kad jam buvęs toks kun. Mažono elgesys taip neįprastas, kad jis, stovėdamas šalia, nežinodamas, kur jis iš tokio nemalonus dingti. O krautuvės savininkas neatrodė, kad būtų buvęs nepatenkintas ir visus kun. Mažono pageidavimus išpildęs, tarytum taip būtų ir reikėję.

Kun. Mažonas, kaip rašo M. Urban, labai mėgęs jaunimą. Vieną dieną kažkam jo prireikė, ir nei klebonijoje nei niekur kitur negalėjo jo surasti. Pagaliau po kiek laiko jis buvo rastas už kokių dvejų mylių nuo klebonijos viename parke ant ežerėlio laivelyje, kuris buvęs pilnas berniukų ir mergaičių, o jis tą laivelį irklavęs ir jautėsis toks laimingas kaip niekad. Ir čia M. Urban pastebė, kad, jei kun. Mažonas nebūtų išėjęs į kunigus, atrodo, jis būtų buvęs labai geras šeimos tėvas.

Tačiau kun. Mažonas tą vaikų meilę panaudojęs kitur, auklėdamas kitų jaunimą. M. Urban dar pamini, kad per tuos dvejus su puse metų, praleistus Londone, kun. Mažonas domėtois auklėjimo klausimais ir išnaudojo kiekvieną galimą progą pagilinti savo pedagogines žinias. Jis kartu su M. Urban kiekvieną vakarą per tris mėnesius lankė

garsiosios auklėtojos M. Montessori paskaitas, kuriose ji dėstė savo auklėjimo teoriją. M. Urban pažymi, kad jina labai įdomiai kalbėjusi ir taip pat ir jam palikusi neužmirštamus išpūdzius.

Vartau dabar tuos M. Urban man parašytus laiškus ir randu, kad nėra nė vieno laiško, kuriame jis vienu ar kitu žodžiu neužsimintų savo gero bičiulio kun. Vlodo Mažono. Jis prisipažįsta, kad tie metai ir tos dienos, praleistos su juo, buvusios vienos iš laimingiausių jo gyvenimo dienų. Vieniame laiške jis užsimena, kad, surinkęs kiek daugiau medžiagos, jis parašysiąs straipsnį apie kun. Mažono gyvenimą. Kitame laiške vėl mini, kad jis sutikęs Londone du kunigus, kurie buvę su kun. Mažonu kažkur už Uralo vienoje koncentracijos stovykloje, kur kun. Mažonas mires iš bado ir nuo šalčio. Jo nuomone, kun. Mažonas norėjęs mirti kankinio mirtimi. Laiške M. Urban dar buvo taip pat užsiminęs, kad jam patikusi Lietuva, jos gamta, Marijampolė su Marijonų gimnazija ir kad jis, išėjęs į pensiją, parašysiąs apie Lietuvą knygelę.

Dėl visų šitų jo užuominų aš parašiau jo našlei ir užklausiau, ar ji neatsimena savo vyrą apie tuos dalykus ar ką nors panašaus rašiusį. Galvojau, kad, jei bus buvęs kas nors daugiau parašyta negu jis man rašė savo laiškuose, bus galima paskelbti spaudoje. Deja, ji nieko nebuvo apie jokių jo rašymų girdėjusi ir, patikrinusi visokius jo paliktus raštus, nieko neradusi. Tad šiūmi ir baigiasi mano netrupus post scriptum apie dvejų įdomių žmonių bičiulystę ir mano neužmirštamus ryšius su jais. M. Urban dar buvo viename laiške pastebėjęs, kad kun. Mažono gyvenimas ir veikla verta Lietuvos kultūros istorijos lapų. Kol tai kada įvyks, tebūnie kun. Vladas Mažonas ir tas, kuris apie tai užsiminė, Michael Urban, pagerbti bent šiais apie juos mano atsiminimais.

(Pabaiga)

KĄ DARYTI SU ŠIAURĖS AMERIKOS PAŠTŲ ANARCHIJA?

Kaip paskutinius kelerius metus JAV paštas pristatinėja mūsų spaudą, žino kiekvienas šio dienraščio skaitytojas. Kaip Kanados paštas elgiasi su vadinamojom antrąsias rūsies siuntomis, atsispindi „Tėviškės žiburių“ skaitytojų skunduose. Šiame dienraštyje JAV pašto tvarką jau piktinosi keletas bendradarbių ir buvo ta tema mažiausiai vienas vedamasis. Laikas eina, o padėtis negerėja. Negerėja turbūt todėl, kad per mažai kalbame ir beveik nieko nedarome. Šiame rašinyje pirmą noriu papasakoti apie mano paties iš pašto patirtas nuoskaudas, o paskui siūlyti vieną kitą būdą padėčiai gerinti.

Cia „Draugo“, o Kanadoje „Tėviškės žiburių“ skaitytojai paprastai piktinasi netvarkingu specialių siuntų, antrąsias rūsies klases, pristatymu. Bet ar daug geriau pristatinėjamos pirmos klasės siuntos, dargi siunčiamos oro paštu ir ar „special delivery“ tarifais? Štai keletas pavyzdžių.

Pereitą vasarą, rinkdamas medžiagą VII T. š. šventės leidiniui, turėjau nemažai skubių susirašinėjimų su Montrealiu, Torontu, Hamiltonu ir kitais Kanados miestais, o taip pat su Chicago, Baltimore, Philadelphia, New Yorku ir kitomis JAV vietovėmis. Iš minėtų Kanados miestų pirmos klasės laiškas pas mane keliavavo po 5-7 dienas, o iš minėtų ir nemintų JAV miestų — po 3 ar 4. Jei kuris pirmos klasės laiškas iš Chicago atėdavo per vieną-dvi dienas, tai būdavo didelė šventė... Torontas „Gintaro“ medžiaga, pasiūta oro paštu „special delivery“, voka aplikjavus kelių dolerių vertės pašto ženklais ir margaspalvėm skubą ženklinačioms etiketėm, tarp Toronto ir Birminghamo, MI paštu keliavo lygiai 10 (tai, dešimt) dienų. Tai liudija abiejų paštu antspaudų datos. Nesužinojau, kiek užtruko nuo laiško į Toronto pašto nusiėmimo iki išsiuntimo antspaudų gavimo, bet kai mano (Birmingham) paštas antspaudų gavimą patvirtino, tai dar reikėjo vienos dienos, iki reguliaraus laiškanės šį svarbų, brangiai apmokėtą voka man kartu su krūva reklaminių šiukšlių pristatė.

Gerėjote apie „didžiausius skubos“ patarnavimą, taip neatlaidžiai JAV pašto reklamuojamą per radiją ir TV? Tai didelis juosvė melšvas vokus su erelio galva ir auksiniu žemės rutuliu prie jo snapo. Voko kairėje didelem raudonom raidėm užrašyta „EXPRESS MAIL“, o tokiom pat baltom raidėm — NEXT DAY SERVICE. Apačioje, mažesniu šriftu, vėl raudonai — „EXTREMELY URGENT“ ir baltai — „RUSH TO ADDRESSEE“. Kai tokį voka siunti, tarnautojas užtikrina, kad jis bet kurioje vietoje JAV adresatą pasieks sekančią dieną, kad bus be eilės pristatytas. Iš vėluojančių tautinių šokių grupių vadovų tokių vokų gavau bent kelis. Jie siuntėjams tuomet (1984 m. pavasarį) kainavo po 9.35 dol., bet dabar, regis, kaina pakelta. Visus juos man pristatė tik reguliarius laiškanės, nors tas „reguliarus“ dabar mūsų gatvė vaikšto visokių laikų, tarp 12.0 ir 4.00 val. p.p. Visus, išskyrus vieną, kurio negaliu ir po metų pamiršti. Jį atnešė 1984 m. vasario 18, kai aš pusdieniui buvau išvykęs į Clevelandą, į šokių šventės rengėjų posėdį, o žmona išėjusi gal pusvalandžiui į maisto

ALFONSAS NAKAS

krautuvę. Kadangi nebuvo kam pasirašyti, paliko tik raščiuką, o „extremely urgent“ voka nusinešė atgal į paštą. Tai buvo apie 2:00 val. p.p., kai paštas užsidarė iki kito antradienio, nes pirmadienį, vasario 20, buvo švenčiamas Washingtono gimtadienis. Iš krautuvės sugrįžusi, žmona jau niekur nebėjo, laukdama to voko. Jo negavome nei šeštadienį, nei sekmadienį. Tik vasario 20, tą paštininkams šventą dieną, apie vidurdienį voka atvežė. Užpultas, kodėl tik po trijų dienų, tarnautojas pasiteisino: „Pristatėm šeštadienį. Gaila, neradom, negavom parašo, negalėjom palikti...“

Pernai siunčiau į Washingtoną, D.C. čekį terminuotai sąskaitai apmokėti. Iki sąskaitos termino buvop likę lygiai savaitė. Laišką su čekiu adresatui gavau už 12 dienų. Nepaisant aiškiausio, mašinėlės užrašyto adreso, laiškas iš Birminghamo, MI pirma nukeliavęs į Dallas, TX, ten nežinia kiek dienų pagulėjęs ir gavęs vietinio pašto antspaudą, „nuskubėjo“ pas adresatą, kuris mano sąskaitai apmokėti turėjo skolinis pinigų.

Nurodžiau tris Šiaurės Amerikos paštu man padarytas šunybės maždaug šešių mėnesių laike. Pirmą atveju gal daugiau kaitas Kanados paštas, o kitais dviem — tiktai JAV. Šių institucijų apolotai gal sakytų, kad tai tik vienas kitas atvejis tarp šimtų milijonų siuntų. Tokį teisinimą atmetu. Man, vienam adresatui, šitai suvėluota ne trys iš kelių milijardų, ar kelių šimtų milijonų, o tik iš poros dešimčių siuntų.

Ak, turiu paskelbti dar vieną atvejį, jau visai kitokio pobūdžio. Vieną VII T. š. šventės leidinio egzempliorių pereičiau rudenį pasiunčiau į Lietuvą. Kad reikalas būtų tikresnis, pasiunčiau oro paštu ir užregistravęs. Iki šiol, per beveik 9 mėnesius, nei leidinio gavo adresatas, nei jis man sugrįžo. Su registracijos rašteliais kreipiausi į Birminghamo, MI paštą. Užpildžius paieškosimo blankus, pareikalavo užsimokėti papildomai 4.50 dol. Pasipiktinęs klausiau, kodėl vėl turiu mokėti, kai brangiai užmokėjau už apdraudimą? Atsakymas: „Knygos registracijos mokeskis apdraudė — ją nuo suplėšymo ar kitokio apgadavimo; dingusios ieškojimai to mokesčio neužtenka“. Saliamoniškas, ką? Jau trečias mėnuo mano leidinio „ieško“. O aš beveik galiu prisiekti, kad mano redaguotas leidinys dabar yra Vilniuje, specfondų vadovų žinioje. Bus ten jiem ko pasiskaityti apie mūsų gražųjį šokantį jaunimą? O Amerikos paštas sovietinio pašto vagsystėms talkina savo neveiklumu, abejingumu, betvarke.

Verta žodį kitą tarti ir apie pirmos klasės siuntų surinkimą. Apeikite savo gatvių kampuose ir populiariuose apsipirkimo centruose (moluose) išdėstytos pašto dėžės. Detroito metropolio daugelis jų net neturi skelbimėlių apie tuštinimo laiką. O kur toks skelbimėlis įklijuotas (dažniausiai dangtelio pokštą atvertus), tai perskaitys, kad tarp pirmadienio ir penktadienio tuštinama tik apie 9:00 ar 10:00 val. ryte ir apie 4:00 ar 5:00 val. pavakary (laikas įvairuoja; skelbiamos net minutės, maždaug valandos ketvirtųjų intervalais). Šeštadieniai? Kai kur skelbiama tuštinant du kartu, kai kur kartą, bet didelė dauguma

dėžučių šeštadieniais nebetuštinama. Sekmdieniais? Užmirškite! Vis daugiau ir daugiau dėžučių betuštinama penkias dienas savaitę, tik po kartą kasdien. Pasekite, ar laikomasi žadamo tuštinimo laiko. Mažam, bet judriam apsipirkimo centre netoli savo namų esu sulaukęs, o kitais kartais atsitiktinai matęs, kaip buvo vėluota nuo kelios minučių iki poros valandų. Ten, skelbimėly, įrašas, kad laiškas išimami 9:45 AM — yra grynas cinizmas. Norėdamas savo laišką paskubinti, griebiesi paskutines priemones — veži į paštą. Jeigu jis atdaras, viduje kiši į plyšį. Bet ir čia skelbiama toks pat, kaip ant dėželių — dukart per dieną. Dukart, tuo pačiu laiku, kaip ant kelių dėžučių aplink pašto rūmus.

Šiaip ar taip pirmos klasės siuntų pristatymu dauguma amerikiečių nesiskundžia. Matyt todėl, kad apie viską, kas skubu, pasikalba telefonais. Atsiranda, žinoma, nepatenkintų. Net didžiojo spaudoj. Bet tokie tuoj gauna per kelnes ar iš laiškanėsių unijos vadų, ar iš postmasterių. Mes, girdi, tiek ir tiek bilijonų siuntų per metus perleidžiam, tik tiek ir tiek promilių tedingsta, o jei kur su pristatymu vėluojama, tai turite suprasti... Kada tik pašto tinkama aš pats bandžiau pasiskusti prie langelio, iš kiekvienos tarnautojos (pas mus — tik moterys) išgirdau tą pačią naujieną: JAV paštas geriausiai funkcionuojantis visame pasaulyje... Tokia replika iškart užima žadą. Ir labai ilgai.

Tiek apie pirmos klasės ar dar skubenes siuntas. Dėl jų lėto pristatinėjimo gal ir mums nėra ko per daug šiaušti, nes ir mes dėl visko, kas svarbu, susikambinam, o rašomės tik meilės laiškus... Daug rimtesnis dalykas — spaudos pristatinėjimas. Nuo 1949 m. iki bene 1983-ųjų „Draugo“ ir „Naujienas“ Detroito gaudavom sekančią dieną, o šeštadienio numeris, matyt iš vakaro paruoštas, neretai šeštadienį ir ateidavo. Paskutinius pora metų viskas sumišo: kai kurie numeriai emė po kelias dienas vėluoti, kiti emė juos aplenkinti. Vienas kitas numeris emė arba visai dingti, arba ateiti už 4-6 savaitę, aiškiai iš kažkurio apipelijusio maišo ištrauktas. Paskutines keletą savaitę „Draugo“ mums atnešė vieną ar du kartu per savaitę. Pereitos (birželio antrosios) savaitės pirmą atėjo trečiadienio numeris, sekančią dieną — antradienio ir ketvirtadienio. Dienraščio atkarpą ir didesnius, per du-tris numerius leidžiamus straipsnius sekė darosi neįmanoma. Šį reikalą kelis kartus asmeniškai diskutavau su vienu kitu Birminghamo pašto valdininku, o porą kartų, telefonu, ir su pašto viršininku. Jie užtikrino ir mane įtikino, jog viskas, kas

čia gaunama, tuojau išnešiojama. Didžiausia netvarka yra Chicago (centriniam?) pašte. Kitas, dar baisesnis anarchijos židinys — Kanados Montrealio paštas. „Nepriklausoma Lietuva“ iš ten eina nuo dviejų savaitų iki dviejų mėnesių. Taip, ne vieną numerį gaunu už 7-8 savaitę. Ten veikia kažkoks velniškas planas: daugiau ar mažiau vėluoja, bet būtinai numeris eilė sumaišoma: 1, 4, 6, 2, 8, 5, 3, ir t.t., ir t.t. O „Nepriklausoma Lietuva“ lyg tyčia verčiasi tik ilgų, ilgų reportažų, ar išties knygų perspaudimu. Jeigu tvarkingai pristatoma, nesakau, kad „Nepriklausoma Lietuva“ neįdomi. Jos vertė tik to prakeikto Montrealio pašto yra žlugdoma, raštų tęsinis sumaišant.

Nors čia daugiau kalbėjau apie pirmos klasės bei ekspresinių siuntų nenormalų pristatinėjimą, bet tai visų Šiaurės Amerikos gyventojų reikalas, tad mums, etnikams, nėra reikalo labiau jaudintis už visą amerikiečių-kanadiečių masę. Kas kita su vienu ar kitaip vadinamom papigintom siuntom, į kurių kategoriją priskirta mūsų spauda. Dėl mūsų laikraščių bei žurnalių, o ypač dėl dienraščių normalaus pristatinėjimo skaitytojams turim kovoti nagais ir ragais! Antraip — mes greit žūsim, praradę savo identitetą, nes spauda tai pats didžiausias veiksnys tarp visų etninių grupių veiksmų.

Kas darytina? Visų pirmą redakcijos, ypač „Draugo“ redakcija ar administracija, turėtų reikala išdiskutuoti su Chicago pašto viršininku (postmasteriu), o ne su kokiais trečiaeiliais ekspedicijos formėliais, kurie mūsų laikraščių maišus traktuoja blogiau už reklamines siuntas. Gal geriausia, kad toks susitikimas su pašto viršininku būtų atliekamas advokatui dalyvaujant. Pašto viršininkas turi pajusti, kad mūsų spaudos pristatymo trukdymas yra mūsų civilinių teisių pažeidinėjimas, nes varžoma spaudos laisvė. Pasitarimų metu ne maldauti, o reikalauti.

JAV pašto tarnautojų giesmelė, kad laikraščius tegali persiųsti, tik pirmos klasės siuntas sutvarkę, yra ir kvaila, ir arogantiška. Pirmos klasės siuntų srovė juk teka nenutrūkdama, tad tos srovės spragų galėtum mėnesiai laukęs nesulaukti. Specialaus tarifo siuntos (šiuo metu

mūsų laikraščiai) irgi turi tekėti vienoda, nenutrūkstama srove, tik, sutinku, lėtesne. Gal nebūtų taip pikta dienraštį gauti kad ir už savaitės, bet yra būtina, kad pirmą pristatytą antradienio numerį, po jo trečiadienio, ir t.t., be vienos kito perskandinimų ir ne po du-tris numerius iš karto. Jeigu dienraštis, tai dienraštis. Numerių sumaišymas — pašto įvykdytas nusikaltimas.

Redakcijos (ypač „Draugo“) turi paskelbti ir kartas nuo karto vėl perspaušdinti du adresus: visos Amerikos pašto valdytojo (JAV Postmaster General, ar kaip ten ji vadinama) ir Chicago pašto viršininko. Reikia ne tik suteikti galimybę, bet ir skatinti skaitytojus rašyti šioms abiems ponams laiškus, kad spaudos pristatymą gerintų. Iki šiol šie du adresai nebuvo mums suteikti.

Mano asmeniškai patirtis rodo, kad didžiausios anarchijos žiunglės yra Chicago, Montrealio ir Toronto paštuose. Apie Montrealį jau kalbėjau („Nepriklausomos Lietuvos“ atvejis). Dar visai neseniai kentėjo ir „Tėviškės žiburiai“, bet štai įvyko stebuklas: kai juos emė ekspedijuoti per Buffalo, NY paštą, dabar savaitraštis Detroito apylinkę pasiekia per dvi-tris dienas. Šis atvejis dar rodo ir tai, kad ne visi paštai, kaip čikagiškis, skęsta anarchijoje — Buffalo paštas dar esama civilizuoto pasaulio tvarkos.

Paskutinė priemonė būtų teismas. Bylinėjimosi baisiai nekenciu, ypač kai tarpusavy bylinėjasi lietuviai, bet čia ypatingas, gyventi ar mirti atvejis. Bylos svarbiausias motyvas būtų civilinių teisių lažymas, neleidimas normaliai komunikuoti. Einant į teismą, būtinai reiktų jungtis su kitomis etninėmis grupėmis, ypač su pavergtų kraštų emigrantais (ukrainiečiais, lenkais, etc.). Jau teko, bene šiame dienraštyje, skaityti, kad lenkų kažkurio dienraščio redaktorius grasinęs JAV paštą teismu, kaip tik už tai, kad jis (paštas) kėsinais etnines grupes sužlugdyti. JAV paštai bylą keliant, reiktų pasitelkti vieną iš pačių žinomųjų advokatų, o ieškinį kelti kelių šimtų milijonų. Tuomet tai bent atkreiptų dėmesį visa Amerika. Jei tokia byla iškiltų, šio rašinio autorius kviečiamas žadu važiuoti liudyti kad ir tūkstantį mylių.

CLASSIFIED GUIDE

INUOMOJAMA — FOR RENT

ISNUOM. kambarys moteriai prie ma-
zos Seimos. Marquette Parke. Skam-
bint po 4 val. popiet tel. 476-5712

MISCELLANEOUS

McGARRY CONCRETE
"Big enough to do it Right —
Small enough to Care"
Everything in concrete. Foundations,
patios, sidewalks, porches, etc. Free
estimates. Fully insured. Licensed &
bonded.
581-2022 Days; Eves 598-3253

AIRPORT HEATING & COOLING
OVERSTOCKED — We sell 75 high
efficiency air conditioners during the
month of July. Huge discounts. Deal
with the owner not some commissioned
salesman.
AIRPORT HEATING & COOLING
4154 W. 63RD ST. — 582-0044

TELEVIZIJOS

Spalvotos ir paprastės, Radijal,
Stereo ir Oro Vėdinimai
PARDAVIMAS IR TAISYMAS
MIGLINAS TV
2346 W. 69 St., tel. 776-1486

MASTER PLUMBING

Licensed, Bonded, Insured
Nauji darbai ir pataisymai. Virtuvės
ir vonios kabinetai. Keramikos plyt-
ės. Karšto vandens tankai. Flood
control. Užsikimšę vamzdžiai išvalo-
mi elektra. Palikite pavarę ir tele-
foną — lietuviškai.
SERAPINAS — Tel. 636-2960

FRANK ZAPOLIS

3208 1/2 West 95th Street
Tel. — GA 4-8654

MOVING

SERENAS perkausto baldus ir kitus
daiktus. Ir iš toli miesto leidimai ir
pilna apdrauda.
Primaime MASTER CHARGE ir VISA
Tel. — WA 5-8063

M. A. ŠIMKUS

INCOME TAX SERVICE
NOTARY PUBLIC
4259 S. Maplewood 254-7450
Taip pat daromi Vertimai. Giminių
iškvietimai, pildomi Pilietybės prašy-
mai ir kitokie blankai.

REMIK TUS BIZNIERIUS, KURIE

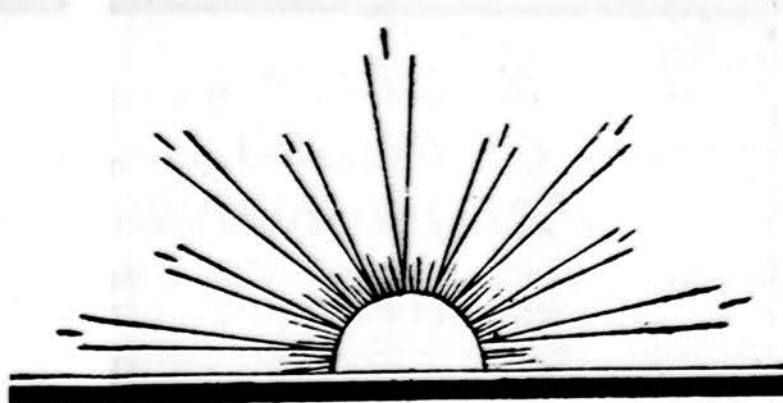
skelbiasi dienr. "Draugo".
Perskaityt "Draugą" duokite
kitiems pasiskaityti.

ISIGYKITE DABAR

Zvejys — tai vienas veiksnių iš labai puošnios dail. POVOLO
PUZINO monografijos, kuri yra didelio formato ir talpina net 28
spalvotas reprodukcijas. Kartu ir XX amžiaus Madonų, apdovanotas
aukščiausia premija tarptautiniame madonų festivalyje Los Angeles,
Calif. ir Grand National Award Amerikos dailininkų profesinėje są-
jungoje New York. Puiki dovana ir tinka bent kuriomis progomis
įteikti bet kam: svetimtautiui ar lietuviui. Kaina su persiuntimu 27
dol. Užsakymus siųsti:

DRAUGAS, 4545 West 63rd Street,
Chicago, IL 60629
Illinois gyventojai prideda \$1.50 valstijos mokesčio.

Kviečiame visus atvykti į mūsų didelę GEGUŽINĘ

1985 m. liepos 21 dieną, sekmadienį prie
"DRAUGO", 4545 W. 63rd Street, Chi-
cago, Ill., gražioje vietoje tarp medžių ir
gėlių. Veiks užkandinė ir atsigavimas.
Bus daug vertingų dovanų.

Gegužinė prasidės šv. Mišiomis 12
val. sodelyje prie koplyčios.

P. S. Gali pritrūkti kėdžių. Kas turi su-
lankstomas, prašome atsivežti.

LIETUVOS ISTORIJA

Red. A. ŠAPOKA

Švietimo Ministerijos kny-
gų leidimo komisijos leidi-
nys, Kaunas 1936 m.

Perspaušdinta. Kieti vir-
šeliai, 688 psl. Kaina su
persiuntimu \$18.50.

Užsakymus siųsti:

"DRAUGAS", 4545 W. 63rd St.,
Chicago, Ill. 60629

DR. JUOZA BARTKŲ AMŽINYBĖ IŠLYDĖJUS

1897.IX.18 — 1985.VI.29

Dr. Juozas Bartkus gimė 1897.IX.18 Lietuvoje, mirė 1985.VI.29 Chicagoje. Tėvui anksti mirus, motina Juozuką mokė namuose, leido į mokyklą. Kilus I pasauliniam karui, buvo nublokštas į Rusiją, bet nenutraukė mokslo ir, 1918 m. grįžęs į Lietuvą, įstojo į Aukštuosius kursus Kaune ir 1923 metais gavo Lietuvos universiteto gydytojo diplomą.

Dr. Juozas Bartkus aktyviai dalyvavo Lietuvos kūrimo darbe ir pasiūlymams atlikti jam pavestas apskrities gydytojo ir kitas pareigas. Dr. J. Bartkus nebuvo vien tik sausas savo mokslo specialistas, bet gyvai domėjosi visa prisikėlusios Lietuvos veikla. Sėdėdamas varpininko dr. Vinco Kudirkos pėdomis, buvo įsijungęs į aktyvią visuomeninę veiklą ir daugiausia reikėsi Lietuvių Tautininkų sąjungoje. Už nuopelnus jaunai Lietuvos valstybei buvo apdovanotas Gedimino ordinu.

Praleidęs pirmą komunistinę okupaciją, artėjant frontui, 1944 m. pasitraukė į Vokietiją, o 1949 m. atvyko į Ameriką ir įsikūrė Chicagoje. Išlaikė gydytojams nustatytus egzaminus ir pradėjo dirbti šiaurinėje Chicago miesto dalyje. Pats apsigyveno Marquette Parke, didžiausioje lietuvių viensėdijoje.

Amerikoje nuėjo Antano Olio ir Juozo Bačiūno pėdomis, įsijungė į lietuvių tautinę veiklą ir daug laiko bei lėšų skyrė „Dirvos“ leidėjai Vilties d-ai, jai vadovaudamas, remdamas ir lėšas teikdamas. Amerikos lietuvių tautinės s-egos valdybos buvo įvertintas ir pakeltas į garbės narius.

Laiškas

TAIGI,
KUR TEISYBĖ?

Juozas Žemaitis laiške „Draugui“ (birželio 26 d.) priekaištuoja J. Kijui dėl „asmeriškų ambicijų“ ir dėl Vliko ir Altos neteisingų pabarimų. Tad kviečiu Žemaitį viešai nurodyti keletą mano „neteisingų pabarimų“, o taip pat prašau „Draugo“ redakciją duoti jam vietos, net jei tie faktai man būtų labai nemalonūs.

Tame pačiame laiške Žemaitis įterpia tokį paragrafą: „Gegužės 25 d. „Drauge“ vėl pasirodė J. Kij. rašinys antrą kartą „Nepakankamai dirbate“, kuriame buvo nupasakota pačio J. Kij. pravestas pasikalbėjimas su Baltų Laisvės Lygos vicepirmininku Antanu Mažeika, liečiant tos lygos vedamą kovą prieš neteisėtus OSI pabaltiečių užpuolimus. Ta proga buvo paliesti ir kiti lietuviški veiksniai, kuriuos A. Mažeika gerokai „patašė“.

Man atrodo, kad visas tas paragrafas yra kažkoks loginis jauklas. Kas iš skaitytojų galėtų pasakyti, ar pagal Žemaitį, „Nepakankamai dirbate“ buvo J. Kijio „rašinys“, „nupasakojimas“ ar „pravestas pasikalbėjimas“? Taip pat, — kas tie „kiti“ lietuviški veiksniai ir kurie „nėkiti“ veiksniai? Kurie iš jų buvo „patašyti“, kurie „nepasątyti“? Pagaliau, jei Mažeika tuos „kitus“ veiksnius „tašė“, kodėl Žemaitis patriotinė rūstybė nukreipta į J. Kijį?

Nežinau, kas yra Juozas Žemaitis (nors šokią tokia nuojauta turiu, kas po ta pavarde iš tikro slepiasi) ir kokius darbus jis dirba, bet kol savo įžeistus kilnius jausmus sleps po nekilnių nepagrįstų priekaitų ir suveltų frazių voratinklų, tol rezervuoju sau teisę jo siūlomoms vienybės ir patriotizmo nuosirdumui nepatikėti.

J. Kij.

Taip pat buvo priimtas į LST korp! Neo-Lithuania garbės filisterius.

Dr. Juozas Bartkus labai domėjosi išeivijos lietuvių politine ir kultūrine veikla, joje dalyvaudamas ir remdamas. Tad nenuostabu, kad į atsisveikinimą prisirinko pilna D. Petkaus Marquette erdvi laidojimo koplyčia ir atsisveikinimo daugelio organizacijų atstovai.

A. A. dr. Juozo Bartkaus laidotuvių rūpinosi stūnas Eugenijus, o atsisveikinimui vadovavo Jonas Jukūnas, nušvietęs velionio nueitą gyvenimo kelią ir atsidavimą lietuvių tautai. Religinį patarnavimą atliko Gary lietuvių Šv. Kazimiero parapijos klebonas kun. dr. Ignas Urbonas. Amerikos lietuvių tautinės s-egos pirm. dr. Leonas Kriaučiūnas jautriu žodžiu atsisveikinimo s-egos garbės narį ir rėmėją. Korp! Neo-Lithuania Chicago skyriaus pirm. Rasa Plioplytė apgailestavo garbės filisterio netekimą.

Taip pat atsisveikino: Lietuvių gydytojų d-jos vardu dr. Pranas Sutkus, L. T. Namų valdybos ir tarybos vardu — Stasys Virpša, Lietuvių Fondo — Stasys Baras, spaudos ir radijo d-jos Vilties bei „Dirvos“ redakcijos vardu — Mėcys Valiukėnas, Amerikos lietuvių tautinės s-egos Chicago skyriaus — pirm. Karolis Milkovaitis.

Organizacijų atstovų kalbose išryškėjo a. a. dr. Juozo Bartkaus darbai ir rūpestiai ne tik savai organizacijai, bet visai lietuvių tautai ir išeivijai. Atsisveikinimas užsklėstas sūnaus Eugenijaus Bartkaus žodžiu ir visiems sugiedojus Lietuvos himną.

AUKOS LITUANISTIKOS KATEDRAI

Aukos gautos 1985 m. birželio mėnesį:

500 dol. Jonas Kancevičius, Lawrence, MA; William J. Markonis, Reynoldsville, PA; Dr. Juozas J. Plikaitis, Chicago, IL (viso 600 dol.); Dr. Jurgis Stepovičius, Suhr, Sveicarija.

300 dol. Genovaitė Stancienė, Mt. Vernon, NY.

250 dol. Dr. Vaclovas Dargužas, Thun, Sveicarija; Rūta Kleva Vidžiūnienė, Valencia, CA (viso 600 dol.).

200 dol. Vladas ir Raminta Sinkai, Western Springs, IL (viso 400 dol.); Sveicarijos LB Krašto valdyba, per dr. V. Dargužą (viso 250 dol.).

120 dol. Dr. Kostas Augėvičius ir Irena Augėviūtė-Kostil, Berne, Sveicarija.

100 dol. Vysk. Paulius A. Baltakis, O.F.M., Brooklyn, NY; Linda Juodelienė, Chicago, IL; Ignas Juzėnas, Palos Heights, IL; Jonas ir Natalija Kiaušai, Harrison, NJ (viso 125 dol.); Leonas ir Petronėlė Krajauskai, St. Petersburg, FL (viso 300 dol.); Veronika Kraškauskienė, Surfside, FL (viso 450 dol.); Lietuvių Moterų Federacijos Hartford klubas, per Zitą Dapkienę; Ona Linderienė, Berne, Sveicarija; a. a. Algimantas Mackaus atminimui — motina Marcelė Mackienė, Cicero, IL (viso 300 dol.); Vaclovas ir Vanda Mažeika, Park Ridge, IL; Viktoras ir Kristina Nakai, Falls Church, VA; John S. Nalivaika, Oak Lawn, IL; Dr. Vytautas Pakalnis, Evans, GA (viso 125 dol.); Birutė Prasmūtaitė, E. Malvern, Australija (viso 300 dol.); Dr. Petras Radvila, Berne, Sveicarija; Jonas ir Albina Savickai, Chicago, IL; J. K. Vembrė, Boston, MA (viso 1,200 dol.).

50 dol. Vytautas ir Alfonsa Budroniai, Crete, IL (viso 100 dol.).

LIETUVIAI FLORIDOJE

St. Petersburg, Fla.

ISSAUGOKIME MŪSŲ KULTŪRINĮ PALIKIMĄ

Įvairios tautinės grupės, gyvendamos svetimuose kraštuose, stengiasi išlaikyti savo savitumą: kalbą, papročius, tautinę kultūrą. Tų tautinių grupių tarpe ir lietuviai gana aktyviai reiškiasi savo tautinės kultūros išsaugojimui. Tam tikslui yra organizuojamos liuanistinės mokyklos, tautinių šokių grupės, chorai, vaidintojų trupės ir pan.

Savaime aišku, jog visa tai nėra amžina. Kiek praėjusieji sunkioji gerai veikusių chorų ir įvairių kitų kultūrinių vienetų — sunku pasakyti. Ateinančios kartos domės mūsų dabarties veikla. Dėl to išsaugokime, kas yra galima išsaugoti.

Dabar išeivijoje mūsų kultūrinių apaiškų išsaugojimui St.

Už sielą šv. Mišios buvo atnašautos Jėzuitų koplyčioje. Šv. Mišias atnašavo kunigai dr. Ignas Urbonas, Jonas Borevičius, S.J. ir dr. Juozas Prunskis, giedojo solistas Jonas Vaznelis. Po pamaldų iš D. Petkaus koplyčios ilgos automobilų vilkstinės buvo nulydėtos į Lietuvių tautinės kapines. Čia paskutinį religinį patarnavimą atliko kun. dr. Ignas Urbonas, o ALTO vardu atsisveikinimo žodį tarė pirm. Teodoras Blinstrubas. Sugiedotas Lietuvos himnas.

Taip atsigulė dar vienas atgimęs Lietuvos darbininkas, savo išsimokslinimui ir žinioms prisidėjęs prie gerovės ir sveikatingumo kūrimo.

A. A. dr. Juozas Bartkus paliko dukrą Ireną ir žentą Algį. Eugenijų su žmona Danguole ir vaikais.

Išėkis ramybės šioje svingingoje žemelėje.

A. Juodvalkis

Lituanistikos Katedra
The Endowed Chair
of Lithuanian Studies
University of Illinois
at Chicago

Petersburge yra sukurta organizacija, kuri vadinasi „Lietuvių Amerikoje Video Archyvas“ (Lithuanian American Video Archives), trumpai LAVA. Šios organizacijos tikslas video pagalba užfiksuoti lietuvių visuomenėje vykstančias kultūrinės apraiškas ir visa tai išsaugoti ateities kartoms.

Be to, sudaroma galimybė mažesnioms kolonijoms, lietuvių sodyboms, senelių namams pasinaudoti didesnių kolonijų kultūriniais renginiais video pagalba. Pavyzdžiui, jau šiuo metu, be įvairių minėjimų, susirinkimų, dainų švenčių, į video juostas yra įtraukta du St. Petersburgo vaidintojų trupės „Žibinto“ spektakliai: A. Kairo 3 v. komedija „Testamentas“ ir A. Rūko 3 v. linksmas nutikimas „Bubulis ir Dundulis“.

LAVA organizacijos su manytojas yra St. Petersburgo gyventojas Zigmars Radvila. Jis yra užkordavęs įvairius, aukščiausius, kultūrinius įvykius ir šiam reikalui yra išleidęs daug lėšų. Dabar, susikūrus organizacijai, kuri Floridos valstijoje užregistruota kaip „non profit“ organizacija, norima atkreipti lietuvių visuomenės dėmesį ir prašyti šią organizaciją ir jos veiklą paremti finansiskai.

Visais informacijos reikais tuo tarpu prašoma kreiptis į Zigmą Radvilą, vakarais telef. 813-360-9144 arba į Arą Mieželį. Norintieji gi LAVA paremti yra prašomi kreiptis į izdininkę Aldoną Česnaite. A. Mieželio ir A. Česnaite's adresas: Lithuanian Fed. Credit Union „KASA“, 400-70th Ave., St. Petersburg Beach,

Florida 33706, telef. nuo 9 val. ryto ligi 5 val. p.p. yra 813-367-6304. „Kasoje“ yra atidaryta einamoji sąskaita. ST. V.

BAISUSIS BIRZELIS

Kai birželio gamta puošiasi žiedais, lietuvių tauta liūdi. 1940 metų birzelis mūsų kraštui atnešė vergiją, o 1941-ųjų metų birzelis išdraskė šeimas, nužmogino patį žmogų ir tūkstančius žmonių išvežė į Sibiro tolius badui ir mirčiai. Taigi gražus birzelis tapo baisiuoju birzeliu mūsų tautai. Daug panašių birzelių Lietuva turėjo, tebeturi ir dabar, nešdama sunkų vergijos jungą.

St. Petersburgo lietuvių kolonijai žiauriųjų birzelio įvykių prisiminimai įvyko birželio 16 dieną. Šv. Vardo bažnyčioje, Gulforte, 4 kunigai aukoją pamaldas už nukankintus mūsų tautiečius. Prasmingą pamokslą pasakė kun. V. Zakaras, OFM. Organizacijos pamaldose dalyvavo su savo vėliavomis. Tai pat dieną minėjimas buvo tęsiamas tuoju po pietų Lietuvių klube. Minėjimą pradėjo klubo pirm. K. Jurgėla, pabrėždamas minėjimo reikšmę. Toliau minėjimui vadovavo klubo renginių vadovė A. Karmienė. M. Krasauskas vaizdžiai paskaitė prisiminimus. Tai žiaurus peryvenimai Lietuvoje tuoju pat po karo, 1949 metų trėmimai į Sibirą ir gyvenimas Sibire. Prisiminimų autorė, atrodė, buvo jauna lietuvaitė, pati tą visą išgyvenusi.

Toliau A. Karmienė pateikė statistiką. Iš pateiktų duomenų atrodė, jog rusišką okupaciją lietuvių tautai kainavusi daugiau kaip 10% gyvybių. St. Vaškiui padėkavus iš Klajūno eilių rinkinio „Balsas iš laisvės“.

DRAUGAS, antradienis, 1985 m. liepos mėn. 16 d. 6

kapo“ du eilėraščius, klubo choras, dirig. muz. P. Armonas, gražiai padainavo 4 dainas ir kartu su publika „Leiskit i tėvynę“.

Minėjimo pradžioje buvo įneštos organizacijų vėliavos, sugiedoti himnai ir kun. V. Zakaras sukalbėjo invokaciją. Minėjimą gražiai pravedė A. Karmienė.

SV

Mūsų mielam švėksniškiui

A. + A. KAZIUI POŠKAI mirus, nuoširdžiai užjaučiame žmoną Jadvygą, dukrą Adelę Izokaitienę, anūkes Viktoriją ir Kristiną, sūnų Edmundą ir svainę Elzytę Skinderienę.

SVEKŠNIŠKIŲ DRAUGIJA

A. + A.

MARIJAI APANAVIČIENEI mirus, Jos dukterims, Ateities Klubo narėms Birutei Skirskienei ir Marijai Mikonienei su šeimomis, jų broliams ir seserims reiškiamė nuoširdžią užuojautą ir kartu liūdime.

CLEVELANDO ATEITININKAI

Mielai sesei

A. + A. TEOFILAI MICKEVIČIENEI mirus,

jos dukrą žurn. KLEVĄ-RŪTĄ VIDŽIŪNIENĘ, sūnų su šeima, anūkus RAIMUNDĄ ir KRISTINĄ ir kitus giminės, nuoširdžiai užjaučiame.

LIETUVOS DUKTERYS

Los Angeles, California

E U D E I K I S

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

DOVYDAS P. GAIDAS ir GERALDAS F. DAIMID

TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS

4330-34 So. California Avenue

Telefonai LA 3-0440 ir LA 3-9852

4605-07 South Hermitage Avenue

Telefonas — YArds 7-1741-1

P E T K U S

MARQUETTE FUNERAL HOME

TĖVAS IR SŪNUS

2533 West 71 St., Chicago — 476-2345

1410 So. 50th Av., Cicero — 863-2108

STEPONAS C. LACK ir SŪNOS

LACKAWICZ

Laidotuvių direktoriai

2424 West 69th Street — Tel. RE 7-1213

11028 Southwest Hwy., Palos Hills, Illinois

Tel. — 974-4410

VASAITIS-BUTKUS

Laidotuvių direktoriai

1446 South 50th Avenue

Cicero, Illinois

Telefonas — 652-1003

Tėvui

A. + A. KAZIUI KAZLAUSKUI mirus, sūnų Algį su šeima ir visus kitus giminės nuoširdžiai užjaučiame.

JAV LB Lemonto Apylinkės Valdyba

A. + A. STASIUI KASIULEVIČIUI Kaune mirus, jo seseriai L.B. East Chicago, Ind., apylinkės valdybos narei Sofijai Holušienei ir jos sūnui Ričardui reiškiamė gilią užuojautą.

J.A.V. L.B. East Chicago's Apylinkės Valdyba

A. + A. BRONIUI BLAUZDŽIŪNUI Lietuvoje mirus, jo seseriai Izabelei Motekaitienei reiškiamė nuoširdžią užuojautą.

ADA DRAGŪNAITIENĖ, ALBINAS SALYS, KAZIMIERAS SALYS IR JŲ ŠEIMOS

A. + A. VINCUI RAMONUI iškeliavus negrįžtamai, guodžiam velionio liūdinį brolių Kostą Ramanauską.

P.I. VEBRŲ ir A.R. KARLOVŲ ŠEIMOS

A. + A. Dr. JUOZUI BARTKUI mirus, jo sūnui inž. EUGENIJUI, dukrai TAMARAI BUDRECKIENEI ir jų šeimoms, seseriai ONAI ELEP-TIENEI, seserėioms dr. JANINAI JAKSEVIČIENEI ir MARIJAI MARKULIENEI bei kitiems ARTIMIESiems reiškiamė nuoširdžią užuojautą.

BIRUTĖ IR JUOZAS BRIEDŽIAI

APYLINK MUS

x „Drauge“ šiandien baigiamė atkarpą Antano Masonio „Marijonų gimnaziją prisiminimus“. Rytot pradėsimė atkarpą spausdinti trumpą J. Vizbaro-Sūduvo apysaką „Sužadėtinė“

x Ateitininkų sendraugų stovykloje liepos 21 - 28 dienomis Dainavoje skaitys paskaitas ir darys pranešimus kun. A. Saulaitis, M. Drunga, Algis Kazlauskas, J. Žemaitaitis. Viena diena bus paskirta prof. K. Pakšto, buvusio Ateitininkų federacijos vado, 25-rių metų mirties sukakties minėjimui ir viena diena pro domo sua svarstymini.

x Mirga Bankaitytė puiki kanklininkė iš Clevelando, lietuvių kilmės jaunimo stovykloje rugpjūčio 17 d. stovyklos užbaigtųjų vakaro programoje supažindins stovyklautojus su kanklėmis, kaip liaudies muzikos instrumentu ir atliks keletą muzikos kūrinių.

x Rašytoja Danutė Bindokienė rašo montažą Ateitininkų kongreso tėvynės vakarui. Ateitininkų kongresas bus Chicagoje rugpjūčio 30 - rugšėjo 2 d. Jis skirtas paminėti ateitininkų sąjūdžio 75 metų sukaktį.

x Bronius Nainys, LFB centro valdybos pirmininkas, bičiulių stovykloje Dainavoje kalbės tema: rezistencija ar rezignacija, siekiant Lietuvai laisvės. Stovykla bus nuo liepos 28 iki rugpjūčio 4 dienos.

x Bronys Raila, Lietuvių Žurnalistų sąjungos garbės narys, pirmasis atsiuntė auką Daužvardžio Fondo aukų telkimui.

x Chicago Lietuvos pensininkų klubo valdybos rengiama gegužinė - išvažiavimas pas inž. K. Pocių į Beverly Shores, Ind., dėl svarbių priežasčių bus rugpjūčio 3 d. (vietoj numatytos rugpjūčio 4 d.). Anksčiau įsigytieji bilietai galioja. Dėl informacijų kreiptis į Vladą Bražionį ar Juozą Skeivį.

x Detroito Skautų Gabijos ir Baltijos tūtai per J. Orentą atsiuntė 50 dol. auką už jų dedamą pranešimą ir aprašymus iš tūntų veiklos. Labai dėkome už rėmimą lietuviško žodžio.

x Joseph Jacobus, Fair Lawn, N.J., mūsų rėmėjas, pratešė prenumeratą su 22 dol. dienraščio paramai. Savo laisę nusiskundžia blogu pašto patarnavimu. Kartais kai kurių numerių visai negauna, nes dingsta pašte. J. Jacobus skelbiama garbės prenumeratorium, o už savos spaudos rėmimą labai dėkome. Pašto netvarkos mes negalime pataisyti.

x Ateitininkų kongreso nakvynėmis rūpinasi studentai - akademikai. Tie, kurie norėtų priglausti vieną ar kitą ateitininką arba tie, kurie norėtų prisiglausti prie ateitininkų šeimos, prašome kreiptis pas Vidą Kuprytę (312) 863-0935 arba Dalią Polikaitytę (312) 434-5719 iki liepos 31 d. (pr.)

ARAS

Dengiamė ir taisyti visi rusiški stogūs.
Su aukštu patarnavimu esame apdovanojami prizais ir darbu.
ARAYDAS KILIA
737-1717
arba tap 10 x 10 x 8 x 8
tel. 434-9633

x „Draugo“ metinė gegužinė bus ateišanti sekmdienį, liepos 21 d., prie „Draugo“ ir Marijonų vienuolyno patalpų. Gegužinė prasidės 12 val. šv. Mišiomis Marijonų koplyčioje. Po to bus pietūs, laimėjimai, kuriuose yra labai vertingų daiktų, lietuviška muzika, atsigavimas, papigintomis kainomis įsigijimas lietuviškų knygų „Draugo“ administracijoje ir kt. Nors kėdžių bus daug, bet kas gali, prašomi atsinešti savo sulankstomas kėdes, kad būtų patogiau sėdėti medžių pavėsyje.

x Loretto ligoninė, vedama Šv. Kazimiero seserų vienuolių, neseniai dalyvavo jungtinės akreditacijos komisijos darbuose. Komisija pripažįsta ligoninės tinkamumą ligoniams priimti ir prižiūrėti. Komisijoje dalyvavo šeši gydytojai ir Illinois valstijos atstovai. Loretto ligoninė buvo labai įvertinta ir pripažinimas suteiktas.

x Apie kun. Vytautą Goriną, Švč. M. Marijos Gimimo parapijos Menominee, Ill., kleboną, ilgus straipsnius išspausdintas „The Chicago Catholic“ savaitraštyje liepos 12 - 19 dienų laidoje. Ten pasakyta, kad jis kilęs iš Lietuvos, buvo beveik bebaigęs kunigų seminariją Telšiuose, paskui buvęs karininkas ir keturių vaikų tėvas. Mirus vėžiu žmonai ir užsirašęs vaikus, prieš 15 metų buvo įšventintas kunigu Rockfordo vyskupijai. Dabar sėkmingai dirba klebono pareigose.

x Ateitininkų kongreso, kuris bus rugpjūčio 30 - rugšėjo 1 dienomis, religinį komitetą sudaro kun. dr. V. Rimšelis, dr. Vytenis ir Vida Damašiai, Nida Misiulytė, B. Polikaitis, Aldona Prapulytė ir Aldona Zailskaitė. Komitetas ypač rūpinasi iškilmomis šv. Mišiomis, kurias atnaušaus kard. J. Bernardin rugšėjo 1 d., sekmdienį, 3 val. p.p. Brighton Parko Nekalto Prasidėjimo parapijos bažnyčioje.

x Inž. Vytautas Kamantas, PLB valdybos pirmininkas, šiuo metu dalyvauja konferencijoje, American Hospital Association surengtoje Denverio, Colo. Ta proga su žmona praleidžia ir atostogas. Iš Denverio atsiuntė sveikinimus „Draugo“ redakcijai ir pažįstamiems.

x Sofija Mačiukas, San Francisco, Cal., pratešdama „Draugo“ prenumeratą pridėjo 10 dol. už kalėdines kortelės, kalendorių ir 10 dol. dienraščio stiprinimui. Labai ačiū.

x Petras Andreika, Pleasant, Cal., mūsų nuoširdus rėmėjas ir artimas bendradarbis, su prenumeratoriaus pratešimu atsiuntė 22 dol. auką. P. Andreikai, mūsų garbės prenumeratoriui, tariame nuoširdų ačiū.

x Mykolas Binkaitis, Santa Monica, Cal., remdamas lietuvišką žodį atsiuntė 22 dol. „Draugo“ paramai ir kartu pratešė prenumeratą. M. Binkaitis įrašė į garbės prenumeratorių sąrašą, o už auką nuoširdų ačiū.

x Adolfas Kamarauskas, Surfside, Fla., suprasdamas lietuviškos spaudos sunkumus, atsiuntė 30 dol. jos palaikymui ir pratešė „Draugo“ prenumeratą vieneriems metams. A. Kamarauską skelbiame garbės prenumeratorium, o už auką tariame nuoširdų ačiū.

x Pardudodamas vienos krypties lėktuvo bilietas iš Chicago į New Yorką už 89 dol. Bilietas galioja tik iki liepos 29 d. Skambint iki liepos 19 d. tel. 312-532-6581.

(sk.)

Krikštynos „Neringoje“, kai savo pagamintame vežimėlyje stovyklautojai atveža motiną su krikštui skirtu kūdikiu.

CHICAGOJE IR APYLINKĖSE

A. A. RAŠYTOJO VINCO RAMONO ATSIŠVEIKINIMAS

Atsišveikinti su rašytoju, mokytoju ir marijampoliečiu a. a. Vincu Ramonu penktadienio vakare, liepos 12 d., susirinko pilna D. Petkaus koplyčia. Po velionio mokinio kun. Viktoro Rimšelio maldos trumpu žodžiu a. a. V. Ramoną, kaip rašytoją, aptarė ir tolimiesiems atsišveikinimui vadovavo Agnė Kižienė, Satrijos korporacijos narė. Kalbėti į pakvietė pirmiausia Satrijos korporacijos, kuriai velionis priklausė, vardu rašyt. Česlova Grincevičiūtė, kuris pradėjo Mykaloičio-Putino žodžiais: „Dangus juodais sparnais atsirėmė į žemę, ir juodos veliavos į saulę pasikėlė. Uždengsime šydais ir mes nuleistas galvas Pilkyjų pelenų nuo veido nuplovė...“ Į saulę iškėlė juodas veliavas, atsišveikinam su ištikimu broliu, kuris per 60 metų, nuo studen-

tavimo dienų, priėmęs Satrijos spalvas, šia ateitininkų korporacija visada didžiavosi ir buvo jos nariu iki paskutinės valandos. Lenkiam galvas, uždengsime šydais savo nuliūdusius veidus iki to meto, kai tenai jis ateis pasitikti mūsų bent kiek pavėlavusių įsijungti į jo procesiją...“

Rašytojų sąjungos vardu kalbėjo dabartinis jos pirmininkas Anatolijus Dičius, kuris, rašytojų vardu pareiškęs broliui ir kitiems artimiesiems užuojautą, kalbėjo: „Vincio literatūros vagos nebuvo taip jau plačios, bet jos buvo labai giles, jis rašė ne daug, tačiau, ką rašė, rašė gerai. Vienas žymiausių mūsų literatūros kritikų, miręs prieš kelerius metus, prof. dr. Jonas Grinys, analizavdamas Vincio romaną „Kryžius“, rašytoją prilygina Dostojevskui ir Tolstojui... Kaip talentingas rašytojas ir nuoseklus mąstytojas Ramonas priėjo išvados, kad idėjinėje plotnėje tėra du keliai: Maskvą arba Romą. Kaip matome, šios dvi problemos politikas, kultūrininkas bei rašytojus tebekamuoja ir dabar, 40 metų po „Kryžių“ pasirodymo...“

Kaip teisingas Ramonas buvo rašydamas „Kryžius“ prieš 40 metų, taip lygiai teisingas jis yra šiandien. Gėrio ir blogio kova yra žmogaus esminė kova su pačiu gyvenimu, tiksliau - su pačia egzistencijos sąvoka... Vien šios idėjos iškelimas tinkamu laiku, jos įvedimas ir įforminimas dailiojoje literatūroje, Vincui Ramonui suteikia išskirtinę vietą rašytojų forume“.

Dr. Petras Kisielius pakviestas kalbėti buvusių Velionio mokinių vardu, pradėjo citata iš a. a. V. Ramono „Kryžių“ romano. „Sodo takeliai buvo nugrebtai. Du klevai iš abiejų koplytėlių pusių šlamiėjo, tarsi šnibždėję tarp savęs. Lyg skundėsi. O Kristaus klausėsi to šlamėjimo ir ry-mojo. Susigraudinęs buvo ir

tylus. Saulė švietė Jam, bet Jis žiūrėjo į juodą žemę. Tylus ir susimąstęs“.

„Tylus ir susimąstęs ir mes, buvusieji Marijonų gimnazijos mokiniai, kaip Tavo romano koplytėlės Kristus. Taip pat su gauduliu, kaip ir Tavo Kristus. Kadaiše drebėjo mūsų kojos, belaukiant atsakijimo lietuvių kalbos pamokose. Ar tai nebuvo motyvacija daugiau pasidėti prie knygų, daugiau „pakalti“, daugiau išmokyti savosios kalbos, savosios rašybos? Iš tikro, Tavo dėstomajai dalykai - lietuvių kalbą, mielas mūsų Mokytojų, išmokome gerai, rašyboje, baigę gimnaziją, klaidų kaip ir nedarėme. O buvai mums griežtas, bet teisingas. Ramiai sėdėdami akimis sekėdavome Tavo eiseną, aiškinant pamoką. Net ir klasės padauzė Tavo pamokose buvo ramūs, nedrįsime Tau iškrėsti pokštą net Pirmo Apriliaus progą. Nemanau, kad mes tokiais gerais ir ramiais dėjomės iš baimės. Ne! Mus palietė Tavo autoritetas, jautėme Tau pagarbą. Į Tavo pažymių skalę nuo vieno iki penktuko tilpo kiekvienas klasės mokinys. Vertinimo mastas buvo tas pats visiems, blogesniesiems ir geresniesiems mokiniams... Žinau, kad Tu taip pat nepamiršai savo mokinių. Tu sekiai jų gyvenimo pėdsakus, turėdamas didelį rašytojo talentą. Tu mėgai daryti savo buvusių mokinių, jau subrendusių, idomias lyginamąsias charakteristikas, buvai didelis savo tautos ir savo krikščionių įsitikinimų gynėjas savo veikloje, savo raštuose... Atsišveikiname, kad vėl susitiknėme!“

Po atsišveikinimo kalbą dar trumpai psalmės žodžiais palydėjo Velionį Agnė Kižienė ir užbaigė visų sugiedota Marija, Marija. Šeštadienį, liepos 13 d., 9:15 val. ryto Velionio kūną po trumpų maldų iš Petkaus lai-

Pabaltiečių pagerbime New York, kovo 9 d. Iš kairės į dešinę, lietuvių laureatai tėvas Kazimieras Pugevičius, p. Jadvyga Matulaitienė ir p. Rasa Razgaitienė.

IŠ ARTI IR TOLI

JAV

- Kun. Adomas Ješkis, MIC, liepos 10 d. paminėjo savo 80 metų amžiaus sukaktį. Jis šiuo metu yra vyriausias Šv. Kazimiero provincijos marijonas. Jis yra gimęs 1905 m. liepos 10 d. Amerikoje, kunigu įšventintas 1932 m. gegužės 22 d. Daugiausia dirbo Marianopolio mokykloje Thompson, Conn. Ir šiuo metu, nors amžiaus našta jau slegia ir sveikata nėra labai stipri, jis dirba pastoracinį darbą, kaip ir kur gali.

- Antanas B. Mažeika, Coalition for Constitutional Justice and Security pirmininkas, liepos 7 dalyvavo 20 minučių Salt Lake City, Utah, radio stoties KZJO ir liepos 8 d. vienos valandos Los Angeles radio stoties KIEV programose, padarė pranešimus OSI klausimais, atsakinėjo į programos vedėjų ir publikos paklausimus. Jis papasakojo OSI atsiradimo priežastis, veiklos metodus ir išskėlė atsiradusias problemas. Jis paneigė OSI kritikams primetamą antisemitizmą ir įrodė, kad tikrieji antisemitai yra OSI partneriai - sovietai. Tarp klausimų, kuriuos klausytojai kėlė Mažeikai, buvo ir tokių: kodėl neiškinami Hitlerio partnerių, sovietų, karo nusikaltėlių? Ar liudininkai duoda parodymus Amerikoje, ar Sovietų Sąjungoje. Ar Sovietų pateikiama kaltės įrodymo medžiaga patikrinama pagal Amerikos teisinės normas? Ar Amerikos karo veteranai iš tikro pasisako prieš OSI veiklos metodus? Ar ACLU (amerikiečių liberalų teisininkų organizacija) nesikiša į šias bylas? ir t.t. Buvo klausama, ir Mažeika turėjo progos papasakoti apie Lėjonių, Moroz, Shimko (dabar Kanados parlamento narys), Kungio, Demjanjuk, Walus bylas.

- Generolas John B. Medaris, buv. U.S. Rocket and

dojimo koplyčios buvo nulydėtas į Nekalto Prasidėjimo bažnyčią Brighton Parke, kur vėl susirinko didelis būrys giminių, jo buvusių mokinių, marijampoliečių, pažįstamų ir gerbėjų. Gedulingas šv. Mišias koncelebravo jo buvęs mokinys kun. V. Rimšelis, su juo koncelebruojant jo mokiniu kun. P. Garšvai ir Č. Augliui, ir ne mokiniams kun. J. Vaškui, kun. V. Bagdanavičiui ir kun. V. Gutauskui. Pamokslą apie jo darbus ir gyvenimą pasakė kun. V. Rimšelis. Mišių metu giedoją jo mokinyt sol. Jonas Vaznelis ir sol. D. Kučienė, vargonais grojo Marija Mondeikaite-Kutz.

Po Mišių ilgos automobilių vartinės buvo palydėtas į Šv. Kazimiero lietuvių kapines, kur prie jo kapo pamaldas atliko kun. V. Rimšelis ir kun. Č. Auglys. Po maldų už mirusius, prieš nuleidžiant karstą, visi palydėjusieji a. a. Vincio Ramono kūną sugiedoją Marija, Marija ir Tautos himną. Karstanešiai buvo Velionio mokiniai dr. P. Kisielius, dr. J. Kižys, dr. J. Reinyt, V. Paulionis ir rašytojų atstovai Č. Grincevičius ir A. Kairys.

Po laidojimo apeigų daugumas lydėjų dar susirinko į Marijonų vienuolyno svetainę pietums, kuriuose dalyvavo jo brolis Kostas, brolienė iš Clevelando Regina Ramonienė (a. a. dr. Vlodo Ramono našlė) su dukterimis ir anūkais, sūnus Jurgis iš Washingtono ir kiti giminės iš Chicago bei kt. Pietų metu trumpą kalbą pasakė buvęs velionio buto šeimininkas J. Žebrauskas.

Taip buvo užbaigtas vieno iš didžiųjų mūsų rašytojų, mokytojų, auklėtojų, mylėjusio savo tautą ir atsidavusį krikščioniškiems idealams, a. a. Vincio Ramono žemiškasis gyvenimas.

Space Program in Huntsville Tranquility Base Alabamoje viršininkas, parašė laisvą sen. Strom Thurmond, senato teisių komisijos pirmininkui, prašydamas OSI investigacijos. OSI reikalų birželio 21 Teisingumo departamente lankėsi National Confederation of American Ethnic Groups delegacija, kurią priėmė teisingumo sekretoriaus asistentas civilinių teisių reikalams William B. Reynolds. Delegacija prašė pranešti OSI veiklos metodų patikrinimą ir į OSI štabą paskirti antikomunistų Rytų Europos kilmės teisininkų, kurie kiek išbalansuotų OSI štabą. Šios organizacijos veiklą remia kongresmanas Helen D. Bentley iš Marylando.

- Teatras „Aukuras“ suvaidino A. Rūko trijų veiksmų komediją „Vieno kiemo gyventojai“ birželio 21 d. suruošė jvairių tautų festivalyje. Dar buvo pasikviestas talkon ir Toronto „Aivaras“ aktorius. Režisavo Elena Dauguvietytė-Kudabienė. Vaidino A. Totoraitienė, E. Kudabienė, L. Mačionienė, A. Biskevičienė, S. Ramanauskas, V. Štūksys, A. Mingėla ir K. Būnarda. Spalio 26 - 27 dienomis „Aukuras“ minės savo 35 metų sukaktį. Žada statyti K. Inčūro „Eglė žalčių karalienė“. Kviečia ir jaunesnius aktorius.

- St. Petersburgo lietuvių klubo tvarkaraštis virtuvei ir salei naujai apsvarytas ir priimtas. Klubas sale suinteresuotieji kreipiasi į A. Karnienę. Nauji klubo direktoriai kooptuoti J. Grebliauskas ir A. Miliauskienė.

AUSTRALIJOJ

- Australijos Lietuvių Jaunimo sąjungos kasmetinė penkių šimtų dolerių premija veikiausiai Australijos lietuvių jaunui šiais metais yra paskirta Jonui Mašanaukui. Premijos laureatas Jonas Mašanaukas lietuvišką veiklą pradėjo, įsijungdamas į skautų organizaciją, dalyvavo įvairiose lietuvių sporto varžybose, vaidino Melbourne lietuvių jaunimo teatro grupėje, yra vienas iš Australijos Lietuvių Jaunimo sąjungos steigėjų, praėjusiais metais surengė politinį seminarą Melbourne visuomenė apie kitamincijų sąjūdį Lietuvoje ir Ukrainoje, redaguoja Jaunimo sąjungos leidžiamą laikraštį „Jaunios“, yra 6-jo Pasaulio Lietuvių Jaunimo kongreso organizacinio komiteto narys. Baigęs universitetą Jonas Mašanaukas kaip žurnalistas dirba Melbourne dienraštyje „The Sun“.

- Viena australų televizijos stotis Sydneyje šiomis dienomis baigė gaminti dokumentinį filmą apie Australijos lietuvius. Filme yra apžvelgiamos paskutiniosios Australijos Lietuvių dienos, kurių metu vyko lietuvių liaudies dainų ir šokių koncertai, bus supažindinama su Australijoje gyvenančių lietuvių tautine veikla, organizacijomis, Lietuvos istorijos santrauka, kalbama vaizdais, pailiustruojant dabartinę Lietuvos padėtį. Dokumentinis filmas apie lietuvius buvo rodomas per Sydneyjaus televiziją liepos 2 d. Filmas buvo pagamintas Sydneyjaus lietuvių Bendruomenės valdybos narės Rūtos Kavaliauskaitės rūpestiu.

Advokatas JONAS GIBAITIS

6247 S. Kedzie Avenue
Chicago, IL 60629
Tel. — 776-5700

Darbo val. nuo 9 iki 7 val. vak.
Sėd. 9 v. r. iki 1 val. d.

P. S.